

De E ¹ .	11	Ela, porticus vel vestibulum ¹⁴ .
1 Eva, vita ² vel calamitas ³ .	12	Edom, sanguineus ¹⁵ .
2 Enos, homo vel vir ⁴ .	13	Ephi vel epha mensura trium modiorum ¹⁶ .
3 Enoch, dedicatio ⁵ .	14	Eliezer, Deus meus adiutor ¹⁷ .
4 Etheus, formidans vel obstu- pescens ⁶ .	15	Esau, rufus vel acervus lapi- dum ¹⁸ .
5 Eveus, feralix vel ferox ⁷ .	16	Enaim, gigantes ¹⁹ .
6 Ezechias, imperium domini ⁸ vel fortis dominus ⁹ .	17	Eleazar, Dei adiutorium ²⁰ .
7 Esaias, salus domini ¹⁰ vel in- censum.	18	Eliachim, Dei resurrectio ²¹ .
8 Ezechiel, fortitudo dei ¹¹ .	19	Eber, transitus ²² .
9 Ennon, proprium nomen loci et interpretatur gratia ¹² .	20	Effrata, frugifera ipsa est Bethlehem ²³ .
10 Eden, epule vel delitie ¹³ .	21	Ephot, stola linea vel super- humerales ²⁴ .

1. de E] *om.* AC 2. vita] via B 3. Hier. *Lib.* 65, 16-7 Sum. Hein. II 268, 1 Eva vita vel calamitas (*v. l.* via) 4. Hier. *Lib.* 139, 14 5. Hier. *Lib.* 65, 17 6. Hier. *Lib.* 65, 23-4 Etthaeus formidans sive stupens (*v. l.* Etheus) 7. Hier. *Lib.* 65, 18 Evaeum ferum sive pessimum Sum. Hein. II 268, 5 8. Hier. *in Es.* I 2, 143, 80-1 9. Isid. *Etym.* VII, VI 73, 285 Ezechias fortis Dominus Sum. Hein. II 268, 6 Ezechias imperium domini vel fortis dominus/domini 10. Hier. *Lib.* 146, 3 11. Hier. *in Hiez.* XIV, xlvii 6/12, 713 'Hiezechiel' interpretatur 'fortitudo' vel 'imperium Dei' 12. Sum. Hein. II 268, 9 Ennon + proprium nomen/pro nomine + loci id est gratia 13. Hier. *Lib.* 65, 15 14. *cfr.* a 23: aelam 15. Hier. *Lib.* 74, 29 Edom rufus Sum. Hein. II 269, 15 16. Hier. *Lib.* 76, 14-5 Oefi trium modiorum mensura Sum. Hein. II 269, 12 Ephi vel oepa/epha mensura trium modiorum 17. Hier. *Lib.* 75, 5 18. Hier. *Lib.* 156, 30 19. gigantes] gigantes A Rab. Maur. *Comm. in Lib. Reg.* PL, 109, 29b Enachim, id est, gigantes Allophylorum Sum. Hein. II 269, 21 Enaim gigantes (*v. l.* gigantes) 20. Hier. *Lib.* 130, 13 21. Hier. *Lib.* 115, 20 Eliacim dei resurrectio (*v. l.* Eliachim) 22. Hier. *Lib.* 139, 13 23. Sum. Hein. II 269, 19 Hier. *Lib.* 99, 10-1 Efratha frugifera sive de cinere veniens aut pulverulenta (*v. l.* Effrata) 24. Sum. Hein. II 269, 20 Isid. *Etym.* XIX, XXI 5, 324 Ephod, quod interpretatur Latine superindumentum (*v. l.* ephot)

22	Enachim, fortes ²⁵ .	35	Ebrei, translatore ³⁸ .
23	Ellesmoth, Exodus idest exitus ²⁶ .	36	Elamite, ipsi sunt Perse ³⁹ .
24	Enim, terribilis ²⁷ .	37	Erodes ⁴⁰ , pelliciosus ⁴¹ .
25	Engaddi, proprium nomen loci et interpretatur fons hedi ²⁸ .	38	Elisabeth, Dei mei saturitas ⁴² .
26	Ebal, vetus vorago ²⁹ .	39	Elmadi, mensura Dei vel oculus ⁴³ .
27	Effraim, fructifer vel ubertas ³⁰ .	40	Eufrates, fluvius paradisi frugifer interpretatur ⁴⁴ .
28	Elul, mensis augustus ³¹ .	41	Ecclesiastes, contionator ⁴⁵ , sprechare ⁴⁶ .
29	Evilath, albi Mauri in Affrica ³² .	42	Ecclesia, collectio vel vocatio.
30	Emaus, nunc Nicopolis dicitur ³³ .	43	Ecclesiasticus, convocatus.
31	Eliud, Deus meus iste ³⁴ .	44	Eclipsis, defectus.
32	Eli, Deus meus vel ascendens ³⁵ .	45	Eclipticus, medius zodiaci circulus ubi sol et luna eclipsim patiuntur.
33	Elias, Deus meus est ³⁶ .	46	Elioc, sol ⁴⁷ .
34	Esebon, cogitatio vel cingulum meroris ³⁷ .	47	Ephebus, iuvenis vel sacerdos solis.

25. Rab. Maur. *Comm. in Lib. Reg. PL*, 109, 29b 26. Rup. Tuit. *De sanct. Trin. in Lev. Comm.* I 1, 3-4, 803 27. Hier. *Lib.* 87, 14 Emim terribiles Sum. Hein. II 269, 25 Emim terribiles./Enim terribilis 28. Hier. *Lib.* 93, 17-8 Engaddi fons haedi Sum. Hein. II 269, 24 Engaddi + proprium nomen/pro nomine + loci id est fons edi/hedi 29. Hier. *Lib.* 87, 14-5 30. Hier. *Lib.* 161, 12-3 (*v. l.* Effraim) 31. Rab. Maur. *Comm. in Lib. Mac. PL*, 109, 1207b Ebul [*Vulg.*, Elul] mensis est octavus apud Hebraeos Sum. Hein. II 269, 28 Elul/Eiul mensis augustus 32. Sum. Hein. II 269, 29 Eiulath albi mauri in affrica Euch. *Instr.* II 200, 232 Evila Getuli Hug. *Der. E* 165, 400 Evilath, Getuli, Mauri 33. Hier. *in Dan.* II, VIII 14, 856, 896-7 Emmaus, quae nunc Nicopolis dicitur (*v. l.* Emaus) 34. Hier. *Lib.* 133, 20-1 Eliu deus meus iste vel deus dominus 35. Hier. *Lib.* 111, 26 36. Hier. *Lib.* 111, 4 37. Hier. *Lib.* 81, 26-7 38. Sum. Hein. II 270, 35 Hier. *Lib.* 103, 16 Ebraei transitores 39. Isid. *Etym.* IX, II 3, 345-6 40. Erodes] Eredes C 41. Hier. *Lib.* 140, 17 Erodes pelliciosus 42. Hier. *Lib.* 75, 2 43. oculus] oculis C Sum. Hein. II 270, 39 Elinadidi/Elmadidi/Elmadi mensura dei nam/vel oculus (*v. l.* oculis) Hier. *Lib.* 140, 18-19 Elmadai dei mei mensura 44. Hier. *Lib.* 65, 16 45. Isid. *Etym.* VI, II 19, 220 46. sprechare] sprechere BC Sum. Hein. II 270, 45 Ecclesiastes concionator >id est< sprechare/sprahare (*v. l.* sprechere) Dief. C 139a Concionator sprachare - *Sprecher* 47. Sum. Hein. II 271, 57 Elios sol (*v. l.* Elioc)

48	Ephebia, lupanar ⁴⁸ .	63	Exomologesis, confessio.
49	Epicinia, convivium vel laus victorie vel sollempnitas ⁴⁹ .	64	Exameron, sex dierum vel partium operatio.
50	Eusmos, ethica, moralis.	65	Exa, sex.
51	Electrum, metallum auro clarius fulgens, mixtum ex auro et argento.	66	Epda, VII.
52	Eliopolis, solis civitas.	67	Ebdades, septenarius ⁵⁶ .
53	Electron, sol ⁵⁰ .	68	Ebdomada ⁵⁷ , septimana ⁵⁸ .
54	Elogium, dampnatio vel hereditas mala.	69	Economus, quidam liber Xenofontis, idest dispensatorius ⁵⁹ .
55	Economicus, dispensator.	70	Ergastulum, carcer ubi operari licet.
56	Eulogia, munuscula vel benedictiones.	71	Erga, opus ⁶⁰ .
57	Eusebian ⁵¹ , pietas ⁵² .	72	Ergodioces, operis compulsor vel operator amabilis ⁶¹ .
58	Elleborum, ver<a>trum ⁵³ vel hemera ⁵⁴ .	73	Energio, efficax vel operatrix ⁶² .
59	Eulogium, verbum bonum vel confessio.	74	Electoc, electus ⁶³ .
60	Eusebius, bonus cultor vel pius.	75	Exapolis, VI columnis idest sex editionibus ⁶⁴ .
61	Elenus, librorum titulus ⁵⁵ .	76	Edra, sedes episcopalis interior ⁶⁵ .
62	Emera, dies.	77	Exedra, sedes proborum exterior.

48. Sum. Hein. II 271, 51 49. Sum. Hein. II 271, 52 Pap. E 107b Epinicea idest dies victoriarum Hug. Der. E 98, 386 Epicina, convivium – *cf.* ἐπικοινωνία et ἐπινίχεια 50. Sum. Hein. II 271, 56 51. eusebian] eusebiam B 52. Sum. Hein. II 272, 63 Eusebian pietas (*v. l.* Eusebiam) Pap. E 112a Eusebia, graece pietas – *cf.* εὐσέβεια 53. *codd.* veretrum *cf.* v 91: veretrum 54. Dief. E 198a Sum. Hein. II 271, 61 Elleborum veratrum >id est< hemera >germâra< – *Germer* 55. Sum. Hein. II 272, 64 Elencus librorum titulus (*v. l.* Elenus) 56. Sum. Hein. II 272, 73 57. ebdomada] ebdomoda BC 58. Sum. Hein. II 272, 74 Ebdomada septimana (*v. l.* Ebdomoda) – *cf.* ἐβδομάς 59. dispensatorius] dispensatorius C Sum. Hein. II 272, 66 Economus >quidam< liber xenofontis id est dispensatorius (*v. l.* dispensatorius) Clos. I Ec 6, 460 Economicus Quidam liber Renofontis (*variae lectiones* Cenophontis, Zenofontis) .i. dispensatorius 60. Sum. Hein. II 272, 76 61. Sum. Hein. II 272, 77 Ergodioces operis compulsor vel operator amabilis – *cf.* ἐργοδότης 62. Sum. Hein. II 272, 79 63. Sum. Hein. II 274, 111 64. Sum. Hein. II 278, 173 Exaplois/Exapolis sex columnis id est sex editionibus/edicionibus (*v. l.* columnis) 65. ἔδρα

- 78 Excedra, ydra⁶⁶ serpens novem capita habens, uno ceso tria surgebant⁶⁷.
 79 Escamatismenos, dum unum dicitur et aliud agitur⁶⁸.
 80 Ethnicus, paganus, gentilis.
 81 Enigma, obscura sententia.
 82 Epitasis, irreprehensibilis⁶⁹.
 83 Epithalamium, carmen nuptiale.
 84 Epotasis, subsistentia⁷⁰.
 85 Epichrema, quedam⁷¹ species in tropis⁷².
 86 Epistilia, capita columpnarum.
 87 Epilogus, superlocutio vel conclusio sententie.
 88 Egloga, exceptio vel carmen rusticum.
 89 Edippia, obscenitas vel ludus theatralis⁷³.
 90 Ephipolenticus, furiosus vel caducus⁷⁴.
 91 Epiphania, manifestatio vel superapparitio.
 92 Euphonia, bonus sonus vel sonoritas.
 93 Ewangelium⁷⁵, bonum nuntium.
 94 Eucharistia, bona gratia vel dominici sacramenti preceptio.
 95 Encenia, consecrationes vel dedicationes.
 96 Epistola, super missa.
 97 Episcopus, superintendens vel super speculator.
 98 Epithaphium, superscriptio sepulcri.
 99 Epimenia, xenia, dona.
 100 Energuminus, insaniens⁷⁶, demoniacus⁷⁷.
 101 Euticiani⁷⁸, heretici duas naturas in Christo mentiti esse commixtas et in unam redactas⁷⁹.
 102 Eunomiani, heretici dissimilem⁸⁰ Patri Filium mentiti⁸¹.
 103 Epicuri, philosophi voluptatem summum bonum esse mentiti⁸².

66. ydra] hydra A 67. Sum. Hein. II 273, 81.1 Excedra ydra serpens novem capita habens, cui primo/uno ceso tria surgebant *cfr.* excetra 68. Sum. Hein. II 273, 81.2 Escamatismenos dum aliud/unum dicitur >et< aliud agitur – *cfr.* ἐσχηντισμέ-
 νος (λόγος) 69. Sum. Hein. II 114, 87 70. Sum. Hein. II 273, 86 – *cfr.* ὑπό-
 τασις 71. quedam] quoddam BC 72. Sum. Hein. II 273, 84.1 – *cfr.* ἐπιχείρη-
 μα 73. Sum. Hein. II 273, 87.1 74. Sum. Hein. II 273, 87.2 – *cfr.* ἐπιπολάζων
 75. ewangelium] ewngelium AB *cfr.* A LX 4: ewangelium 76. insaniens] insipiens
 A 77. Sum. Hein. II 274, 97 Energuminus insaniens, demoniosus/demoniacus (*v.*
l. insipiens) 78. Isid. *Etym.* VIII, V 65, 315 Eutychiani 79. Sum. Hein. II 274,
 98 Euticiani >heretici< >a quodam abbate dicti< qui duas naturas in Christo esse
 mentiti >sunt< conmixtas et in unam redactas 80. dissimilem] dissimile A dissimule B
 81. Isid. *Etym.* VIII, V 39, 312 Sum. Hein. II 274, 99 Eunomiani >here-
 tici< dissimilem patri filium >esse< mentiti >sunt< 82. Sum. Hein. II 274, 99.1

104	Enkratiani, heretici continentes, nuptias dampnantes ⁸³ .		idest unus versus exameter, alter pentameter.
105	Encratia, continentia vel scena idolorum templa ⁸⁴ .	121	Elegidia, carmina elegiaca ⁹³ .
		122	Eresis, scissura.
106	Eudoxia, bona gloria vel claritas.	123	Exakedeketerida, sex et decennalis ⁹⁴ .
107	Entheca, suppellex ⁸⁵ .	124	Enneakedeketerida, novem et decennalis ⁹⁵ .
108	Emisticum, medietas versus.	125	Ethimologia, proprietas vel origo sermonis.
109	Emistichide, littere in medio versu ⁸⁶ .	126	Exetheseoc ⁹⁶ , questio ⁹⁷ .
110	Epigramma, superscriptio.	127	Evangelista ⁹⁸ , bonus nuntius.
111	Epithome, abbreviatio vel memoria.	128	Eresiarches, scissure princeps ⁹⁹ .
112	Epiliortoso, corrigo ⁸⁷ .	129	Ex anathomicis, ex sectione.
113	Encastatemati, in habitu sancto ⁸⁸ .	130	Epilogium, vox cum prece.
114	Elemosina, misericordia.	131	Ethesie, aure ab aquilone flantes.
115	Entimos, honoratus ⁸⁹ .	132	Eurus, ventus sinister subsolani.
116	Extasis, pavor vel excessus mentis.	133	Euro, auster ventus dexter austri.
117	Emphanicoteron, illuminatus ⁹⁰ .	134	Eous, orientalis.
118	Elegos, miser ⁹¹ .	135	Emporium, proprium nomen loci supra mare.
119	Elechos, castigatio ⁹² .	136	Echo, vocis imitatio vel percussio.
120	Elegiacum carmen miserabile,		

Epicurei/Epicuri philosophi voluptatem summum bonum esse mentiti 83. Sum. Hein. II 274, 100 Pap. E 105b Encratites, continentes 84. Sum. Hein. II 274, 101 Encratia continentia *ibidem* 102 Encena/Escena idolorum templa (*variae lectiones* vel seena ydolorum templum) *cfr.* e 95: encenia -orum 85. Sum. Hein. II 274, 104 86. Sum. Hein. II 274, 106 Emistichide littere in medio versus/versu 87. Sum. Hein. II 274, 108 88. Sum. Hein. II 274, 109 89. Sum. Hein. II 274, 110 90. Sum. Hein. II 275, 113 – *cfr.* ἐμφάνιστικότερος 91. Sum. Hein. II 275, 115 92. Sum. Hein. II 275, 114 93. Sum. Hein. II 275, 117.1 94. Sum. Hein. II 275, 117.2 – *cfr.* ἐκκαίδεκατηρίς, ἴδος 95. Sum. Hein. II 275, 117.3 – *cfr.* ἐννεακαίδεκατηρίς, ἴδος 96. exetheseoc] exetheseo B 97. Sum. Hein. II 275, 119 Exetheseos questio (*v. l.* Exetheseoc) CGL V 358, 32 Exentession quaestio 98. evangelista] evgelista AB 99. *cfr.* h 40: heresiarches

- 137 Egerimion, liber surrectionum vel ascensionum¹⁰⁰.
 138 Egerimo, surgo¹⁰¹.
 139 Epos, laus.
 140 Epicum carmen laudabilibus pedibus compositum.
 141 Esculapius, Apollinis filius, dure faciens interpretatur¹⁰².
 142 Endelichia, perfecta etas vel absoluta perfectio, idest anima mundi.
 143 Emitonium, semitonium.
 144 Emiolium, sesquialterum dum maior numerus minorem in se habet et eius medietatem¹⁰³.
 145 Epittitrum, super tertium cum maior numerus minorem¹⁰⁴ in se habet et eius quartam partem.
 146 Elisis, solutio¹⁰⁵.
 147 Elisius campus interpretatur solvens scilicet animas.
 148 Euterpe, Musa interpretatur bene delectans.
 149 Erictereus, solis equus rubeus interpretatur.
 150 Erato, inveniens simile interpretatur¹⁰⁶.
 151 Eriale, una¹⁰⁷ Gorgonum, lata profunditas interpretatur stuporem significans¹⁰⁸.
 152 Eumenis, Furia bona per antiphrasin, quia est mala.
 153 Erigone, contentiosa¹⁰⁹.
 154 Ekate, Proserpina, uxor Plutonis, dea inferorum et parturientium.
 155 Ekaton, centum.
 156 Ermes, Mercurius.
 157 Ermafroditus, filius Mercurii et Veneris vel homo utriusque sexus.
 158 Eumorfus, bene formatus.
 159 Empirium, intellectuale vel spirituale vel igneum celum.
 160 Enneaptongon, lyra novem sonorum.
 161 Era, terra vel domina.
 162 Emphaticos, exaggerative.
 163 Eliotopios, lapis viridis sanguineas habens notas¹¹⁰.
 164 Emiteos¹¹¹, semideus.

100. Sum. Hein. II 276, 130 Egerimion/Egerimon liber resurrectionum/surrectionum >vel ascensionum<
 101. Sum. Hein. II 276, 131 – *cfr.* ἐγείρω
 102. Sum. Hein. II 276, 133.1 103. Sum. Hein. II 276, 135 Pap. H 141a Hemiolius est cum de duobus numeris maior habet totum minorem et insuper eius medietatem, ut sunt tres ad duo 104. minorem] minore B 105. Sum. Hein. II 276, 38 – *cfr.* λύσις 106. Erato...intepretatur] *a lat. scrip.* B 107. una] ime A 108. Sum. Hein. II 276, 141.2 Eriale una gorgonum lata profunditas interpretatur, stuporem significans (*v. l.* ime) 109. Sum. Hein. II 276, 142 110. *cfr.* ἑλιότροπιον Sum. Hein. II 277, 148.3 Eliotropios lapis viridis, sanguineas habens notas Balb. Eliotropus, lapis est viridis coloris sanguineas habens venas 111. emiteos] emitteos AB

165	Eys ¹¹² , deus ¹¹³ .		vel duplicatio eiusdem sermonis ¹²⁴ .
166	Ereos ¹¹⁴ , terre domini vel viri fortes ¹¹⁵ .	180	Elephantinus morbus lepre.
167	Eraclitus, gloriosus ¹¹⁶ .	181	Emisecla, dimidia sextula idest duo scripuli ¹²⁵ .
168	Eubum oleum ¹¹⁷ .	182	Emina, mensura duas libras pensans.
169	Epicrota, premium vel lucrum ¹¹⁸ .	183	Euchion, Bachus vel vox bachantis ¹²⁶ .
170	Europa, tertia pars mundi ubi Roma est.	184	Erietum, mare rubrum ¹²⁷ .
171	Erisipe, erugo messium ¹¹⁹ .	185	Expuggo, perficio ¹²⁸ .
172	Ebrex, senex ¹²⁰ .	186	Eucharis, bene loquens ¹²⁹ .
173	Embus, impatiens ¹²¹ .	187	Euergetes, boni factor.
174	Examussim, diligenter.	188	Emblema, varietas pavimenti vel superhabundantia.
175	Ergata operarius.	189	Embolismus, superabundans ¹³⁰ vel supercrescens ¹³¹ .
176	Exapla, sexiplicia vel VI columpne ¹²² .	190	Epitheton, adiectivum nomen nomini appositum.
177	Echeila, consobrina ¹²³ .	191	Epichenon, promiscuum ubi
178	Ether, spatium purum a luna usque ad firmamentum.		
179	Epixeusis, superconiunctio		

112. *fort. ex* Ζεύς 113. Sum. Hein. II 277, 151 114. *cfr.* h 46: heroes 115. Sum. Hein. II 277, 149 Eros terre domini vel viri fortes (*v. l.* Ereos) 116. Sum. Hein. II 277, 152 117. Sum. Hein. II 277, 153 Pap. E 111a Eubo oleo 118. Sum. Hein. II 277, 154 119. Sum. Hein. II 277, 155.2 Euch. *Instr.* II 197, 187-8 Erysibe in propheta aerugo, id est rubigo messium, Graecum est Pap. E 109b Erisibe erugo, idest messis erugo Hug. *Der.* E 128,9,395 Item ab es eris hec erisina -e quod est erisela -e invenitur, idest erugo et rubigo eris vel messium - ἐρυσίβη 120. Sum. Hein. 277, 156 Dief. E 193b 121. Sum. Hein. II 277, 159 122. *cfr.* ἐξαπλή 123. Sum. Hein. II 278, 161 124. Sum. Hein. II 278, 162 Epizeuxis superconiunctio vel duplicatio eiusdem sermonis (*v. l.* Epixeusis) 125. Sum. Hein. II 278, 163.1 Emisescla dimidia sextula id est duo scripuli (*v. l.* Emisecla) ThLL hemisescla...comp. hybr. ex hemi- et sescla i. q. dimidia sextula 126. Sum. Hein. II 278, 163.3 Balb. Euchius...Bachus 127. Sum. Hein. II 278, 164 Eritreum mare rubrum (*v. l.* Erietum) 128. Pap. E 114b Expungere consumere castigare efficere explere peragere Sum. Hein. II 278, 165 129. loquens] coquens C Sum. Hein. II 278, 167 Eucharis bene loquens id est gratus 130. superabundans] superhabundans C 131. Sum. Hein. II 278, 170 Embolismus supehabundans vel supercrescens (*v. l.* superabundans) Hug. *Der.* E 64, 373 Hec embolismus, idest superaugmentum; unde hic et hec embolismalis et hoc -le, idest superexcrecens

	uno genere masculinum et femininum significatur ¹³² .	202	Emissus, emissarius idest reinesker ¹³⁹ .
192	Eptimemeris, ubi in versu primus quattuor pedes sillaba de verbo remanet.	203	Emulus, invidus vel imitator.
		204	Ericinium mavorte ¹⁴⁰ idest stola que superius induitur ¹⁴¹ .
193	Exagematicon, carmen enarrativum ubi poeta tantum narrat ¹³³ .	205	Empticius, emptus servus.
		206	Exactor, qui aliquid exigit idest notegare ¹⁴² .
194	Emolumentum, lucrum vel fructus.	207	Emunctoria, forcipes quibus adusta luminaria purgantur.
195	Edituus, edium custos ¹³⁴ .	208	Erodus, wifalco ¹⁴³ .
196	Edilis, magister edium.	209	Excubie, vigilie vel custodia.
197	Efferatus, ferinam habens mentem.	210	Examen, multitudo apium vel lingua statere vel iudicium.
198	Exta, grozdarm vel grozmago ¹³⁵ .	211	Edicula, domuncula.
199	Editio, translatio vel antfristunga ¹³⁶ .	212	Effeminatus, molliter vivens vel Priapus immolans ut femina.
200	Extimus, extremus.	213	Erugo, miltowe ¹⁴⁴ nocens frugibus vel rubigo ferri.
201	Eregione ¹³⁷ , econtra vel iuxta ¹³⁸ .	214	Extrema manus tractum est a pictoribus: prima manus

132. Sum. Hein. II 278, 172 Epichenon promiscuum ubi uno genere mas/masculus/masculinum et femina/feminium significa(n)tur – *cf.* ἐπίχοινος 133. Sum. Hein. II 279, 173.3 Pap. E 112b Exagematicon secundum genus poematis, quod latine dicitur enarrativum, in quo poeta tantum loquitur, ut: Sicilides musae [*cf.* Verg. Buc. IV 1, 20] et in parabolis Salomonis – *cf.* ἐξηγηματικόν 134. Sum. Hein. II 280, 175 Osb. Der. E I 16, 216 135. Sum. Hein. II 280, 178 Extalis grozdarm > vel grozmago < (*v. l.* Exta-lis-) Dief. E 219c s.v. extalis Sch. 353b s.v. grôzdaram Müll. I D 308, 30 grôzdarm...extalis - Darm 136. Sum. Hein. II 280, 180 Sch. 21b antfristunga ahd....interpretatio – *cf.* Strick. 2, 108 137. eregione] eregtone C Balb. Eregione...sicut una regio opponitur alie ut contra eam distinguitur 138. Sum. Hein. II 280, 181 Gloss. Non. Leid. 66, 6 E regione[m]: de adverso 139. Sum. Hein. II 280, 182 Emissus emissarius id est reinescare/reinesc ros (*v. l.* reinesker) *ibid.* 282, 204 Emissarius qui ad vindictam emittitur/mittitur – *cf.* Lev. 16, 8-10, 157 - Reiniger 140. *cf.* maforte 141. Sum. Hein. II 280, 184 Ericinum/Ericinium mavorte vel stola id est vestimentum quod superius induitur 142. Sum. Hein. II 280, 186 143. Sum. Hein. II 280, 188 Erodus wifalco/waltfalco – *cf.* ἐρῳδῖος - wilder Falke 144. miltowe] miltow A Sum. Hein. II 281, 194 Erugo >miltowe nocens frugibus< vel rubigo >ferri< >id est< rostr (*v. l.* miltow) - Mehltau

- obumbrare, secunda pingere, 231 Expeditio, herevart¹⁵² vel pa-
 tertia polire¹⁴⁵, extrema illu- ratio belli¹⁵³.
 minare et cum in scripturis 232 Evitabiliter, honorabiliter.
 extrema manus ponitur per- 233 Epulaticius, epulis deditus.
 fectio innuitur. 234 Elimatus, limatus, ornatus,
 215 Exertus, nudatus vel sollicitus. politus.
 216 Exercitus, laboribus assuetus. 235 Enervatus, invalidus, sine vi-
 217 Ebur, os elephantis. ribus et nervis.
 218 Elephans, bestiarum maxima. 236 Ea tempestate, eo tempore.
 219 Ebum, lignum imputribile, 237 Exesus, consumptus, attenua-
 lignum nigrum. tus, devoratus.
 220 Exosus, odiosus. 238 Eques, reitman¹⁵⁴ vel eques-
 221 Esox¹⁴⁶, piscis, lahs¹⁴⁷. ter¹⁵⁵.
 222 Ericius, igil¹⁴⁸. 239 Excidium, destructio.
 223 Extrex, nōwe vel posterior 240 Enixa, parturiens.
 pars capitis¹⁴⁹. 241 Exta, viscera intestina.
 224 Essentia, substantia. 242 Editor, excelsior.
 225 Elate palmarum idest folia 243 Evestigio, statim subsequor.
 palmarum¹⁵⁰. 244 Edulium, esca vel cibus.
 226 Emissarius, qui ad vindictam 245 Expositus, abiectus vel osten-
 mittitur. sus.
 227 Expeditus, paratus, promptus. 246 Epilatus, interceptus, expolia-
 228 Eburneus, elfenbeinin¹⁵¹. tus¹⁵⁶.
 229 Extorris, expulsus de patria. 247 Elucubratiuncula, brevis sen-
 230 Emeritus, bene meritus vel tentia que candela scribitur.
 dignus. 248 Equestantia, eque separata.

145. polire] poliri BC 146. esox] exsos C 147. Sum. Hein. II 282, 202
 Esox/Exsox >species< piscis >id est< lahs Clos. I Es 502, 17 - *Lachs* 148. Sum.
 Hein. II 282, 203 Ericius bestiola/bestia spinosa >id est< igil Dief. E 207c - *Igel*
 149. Sum. Hein. II 282, 203. 1 Extrex posterior pars capitis id est nōwe - Dief. E 220c
 Extrex...nowe 150. Pap. E 103a Sum. Hein. II 283, 214 151. elfenbeinin] hel-
 fenbeinin C Sum. Hein. II 282, 204. 1 Eburneus helfenbeininer/elfenbeinin (*v. l.*
 helfenbeinin) - *elfenbeinern* 152. Dief. E 218a Expeditio...hervart - *Heerfahrt*
 153. Sum. Hein. II 282, 210 Expeditio herivart vel preparatio/paratio belli (*v. l. her-*
 vart) 154. - *Reiter/Mann* 155. Sum. Hein. II 283, 216 Eques >vel< equester
 >miles< reiman/ritman 156. Sum. Hein. II 283, 224 Expilatus/Epilatus interceptus,
 expoliatus

249	Essedum, species vehiculi
idest sanbuch ¹⁵⁷ .	269	Evidens, manifestus.
250	Egestio, evomitio.	270	Edicomatus, eiectus ¹⁶² .
251	Egelidus, tepidus.	271	Edentatus, dentibus privatus.
252	Enucleatim, clare, aperte, ma-
nifeste.	272	Edentulus, sine dentibus.
253	Eatenus, ea ratione, eo modo.	273	Efferus, atrox, dirus.
254	Erinacius, bestia quedam iux-
ta mortuum Mare ¹⁵⁸ .	274	Effrenis vel effrenatus sine fre-
nis ¹⁶³ .
255	Equor, mare vel campus vel
planities.	275	Enormis, ingens mensura ex-
cedens.
256	Edax, vorator, consumptor.	276	Elevigatus, purificatus.
257	Enixe, humiliter vel supplici-
ter.	277	Elumbis, sine viribus.
258	Exuvie, indumenta.	278	Eculeus, species tormenti in
quo suspenduntur puniendi.
259	Erutus, eversus.	279	Exemplar, unde exemplum
sumitur.
260	Eripes, velox.	280	Elementa, rerum initia: ignis,
aer, aqua, terra.
261	Excors, fatuus, sine corde.	281	Eminus, non multum longe.
262	Expes, sine pede.	282	Excitus, evocatus.
263	Encaustus, iniustus ¹⁵⁹ .	283	Expastus, pastu evacuatus ¹⁶⁴ .
264	Ecce, ecce hec ¹⁶⁰ .	284	Ebilustre, bis gemina lustra
idest viginti anni ¹⁶⁵ .
265	Eccum, ecce illum.	285	Euge, bene vox gratulantis.
266	Exequie, prosecutiones la-
mentantium ¹⁶¹ .	286	Ex sententia, secundum vo-
luntatem vel votum.
267	Effeta, que ultra parere non
potest.	287	Expio, purgo.
268	Evictus, privatus.	288	Extemplo, statim.

157. sanbuch] sabuch B Sum. Hein. II 283, 227 Essedum species vehiculi id est sambuch/sambûch (*v. l.* sanbuch) MLW I B 1391, 43-51 basterna...vehiculum...i. sambuch 158. mortuum Mare] *mutato ordine* BC Sum. Hein. II 283, 233 Erinacius bestia quedam iuxta mortuum mare (*v. l.* mortuum mare) 159. Sum. Hein. II 284, 243 Encaustus inustus/iniustus Hug. Der. E 89, 10, 384 encaustum vel incastum, quasi iniustum 160. hec] illa C Sum. Hein. II 284, 243.1 Ecce ecce hec/illa 161. Pap. E 113b Exequiae prosecutiones funeris 162. Pap. E 100b Sum. Hein. II 284, 248 Fest. 195a Educumata (exd-?) electa 163. sine dentibus...frenis] *a lat. scrip.* B 164. Sum. Hein. II 285, 261 Expastus pastu evacuatus/vacuatus 165. Sum. Hein. II 285, 263 Ebilustrię/Ebilustria/Ebilustre bis gemina lustra id est vigin- ti anni Dief. E 193b Ebilustrium...idest bis gemina lustra scilicet XX anni

- 289 Evidatus, stupidus¹⁶⁶.
 290 Episumen, zūmose¹⁶⁷.
 291 Extabesco, languesco.
 292 Emarceo, languco, arefio.
 293 Expergisco, evigilo¹⁶⁸.
 294 Extenuo, tenue facio.
 295 Emungo, snuce, nares purgo¹⁶⁹.
 296 Execror¹⁷⁰, abhominor¹⁷¹.
 297 Excubo, vigilo vel custodio.
 298 Explano, expono, patefacio.
 299 Exentero, ventrem purgo vel¹⁷² aperio.
 300 Extrico, extermino, expello.
 301 Excorio, corium extraho vel aufero.
 302 Expendo, exsolvo, distribuo.
 303 Expedio, paro vel explico.
 304 Expolio, exorno, plano vel depredor.
 305 Emergo, exurgo¹⁷³.
 306 Emancipo¹⁷⁴, manum mitto, idest libertatem dono¹⁷⁵.
 307 Efferro, exalto, produco, laudo.
 308 Exaggero, cumulo, augeo.
 309 Exorbito, devio.
 310 Enervo, emollio.
 311 Elimino¹⁷⁶, expello, eicio.
 312 Eliceo, persuadeo vel exprimo, acquiro¹⁷⁷.
 313 Episcor¹⁷⁸, acquiro, adipiscor¹⁷⁹.
 314 Effutio, celanda foras mitto, fundo vel vana profero.
 315 Eluctor, foras nitor¹⁸⁰.
 316 Exan<cl>o¹⁸¹, exhaurio¹⁸².
 317 Emineo, excello, recedo, fulgeo.
 318 Experior, probro, tempto.
 319 Educo, enutro, alo.
 320 Elucubro¹⁸³, evigilo¹⁸⁴.
 321 Effatio, arguo.
 322 Excedo, in oblivionem venio.
 323 Exalo, expiro, odorem do.
 324 Enucleo, enudo, aperio.
 325 Excio, evoco, educo.

166. *cf.* Pap. E 111b Evitatus vite privatus vel perterritus 167. zūmose] zūmōse A zumose B Sum. Hein. II 285, 270 Episumen zūmūse (*variae lectiones* zūmose, zūmōse, zumose) Dief. E 205a Episumen (idest obsonium)...zūmose *cf.* Strick. 2, 109 168. Sum. Hein. II 285, 274 Expergefio/Expergisco vel expergiscor evigilo 169. Sum. Hein. II 286, 276 Emungo nares purgo >snuzo< (*v. l.* snuce) Dief. E 201c Emungere...snuczen - *schneuzen* 170. execror] execor C 171. Sum. Hein. II 286, 277 Execror/Execro abominor/abhominor (*v. l.* Execor) 172. purgo vel] *om.* AB 173. exurgo] exurgeo BC Sum. Hein. II 286, 289 Emergo exsurgo/exurgo (*v. l.* exurgeo) 174. emancipo] emancipio C 175. Sum. Hein. II 286, 290 Emancipo >bemēnon/benīm< manumitto id est/vel libertatem dono (*v. l.* emancipio) 176. elimino] *om.* A 177. Sum. Hein. II 287, 295 Elicio/Eliceo persuadeo vel exprimo 178. episcor] episor C 179. Sum. Hein. II 287, 296 Episcor adipiscor, acquiro 180. nitor] mitor B Sum. Hein. II 287, 297 Eluctor foras nitor (*v. l.* mitor) 181. *codd.* exando *cf.* a 265: anclo, haurio 182. Sum. Hein. II 287, 299 Exanclo/Exando exhaurio 183. elucubro] elucobro C 184. Sum. Hein. II 287, 303 Elucubro evigilio (*v. l.* Elucobro)

326	Enodo, dissolvo.	334	Erugino, plano eruginem.
327	Exploro, inquiero, speho ¹⁸⁵ .	335	Eiulo, ploro, eudico ¹⁸⁶ .
328	Exubero, abundo.	336	Excelo, cum uxore sum ¹⁸⁷ .
329	Emano, effluo, exeo.	337	Extundo, excutio, verbero, blōwo ¹⁸⁸ .
330	Efflagito, deprecor.	338	Extrudo, expello, excludo, produco.
331	Enitor, conor.		
332	Exolesco, evanesco, deficio.		
333	Extruo, edifico.		

·185. Sum. Hein. II 287, 312 Exploro inquiero >id est< >ich< spehon Dief. E 218c Explorare...spehen - *spähen* 186. Sum. Hein. II 288, 320 187. Sum. Hein. II 288, 321 Excelo cum uxore sum CGL VI 408 Excellare cum uxore esse V 195, 35 (excilare); 628, 44; 597, 59 Pap. E 113a Excillare cum uxore esse 188. blōwo] blo-wo B blwwo C Sum. Hein. II 288, 322 Extundo excutio/excuto, verbero >id est< blivwo/blōwo (*v. l.* blowo)

Derivationes^[1].

E I

¹**EQUUS**^[2] equa -quum^[3], -²**quiter**^[4], inde ³**equitas** -tis et ⁴**equalis** -le, -⁵**liter**^[5], equus -quior -quissimus, inde ⁶**equo** -quas -vi, coequo. Item equus componitur ⁷**iniquus**, ⁸**iniquitas**, ⁹**coequo**, ¹⁰**exequo**, ¹¹**coequus**. Componitur etiam ¹²**equipero** -as et ¹³**equinoctium** et ¹⁴**equipolleo**, quod supinis caret.

E II

¹**EDO** -es -est -di esum -su neutrum, inde ²**esca** -ce et ³**edax** et componitur ⁴**inesco** -as, inde verbum et a supino esu, addita rio, fit ⁵**esurio** -ris rivi, inde ⁶**esuries** -ei et componitur esus ⁷**semesus**, ⁹**exesus**.

E III

¹**EMO** -mis -mi emptum activum, inde ²**emax** -cis et ³**empticius** -a um et componitur ⁴**adimo** -is, ⁵**redimo**, ⁶**eximo**, ⁷**demo** dempsi, ⁸**perimo** peremi, ⁹**interimo** interemi.

E IV

¹**EXEMPLUM** -pli, a quo ²**exemplar** et ³**exemplifico** -as.

E V

¹**EDES** edis, inde ²**edilis**^[6] -le et componitur ³**edifico** -as, inde ⁴**edificium**.

E VI

¹**EX** praepositio, inde ²**extra**, quod ponitur pro positivo et dicimus extra ³**exterior**, ⁴**extremus** vel **extimus**, a quo ⁵**extremo** -as. Item ab extra

[1] derivationes] *om.* AB [2] equus] *evus* C [3] -quum] *om.* C [4] -quiter] *om.* AB
[5] -liter] *om.* C [6] edilis] *edil* B

⁶extrinsecus, ⁷exterus -a -um, ⁸externus -a -um et ⁹externeus -a -um et ¹⁰externatus -a -um et componitur ¹¹exul idest extra solum.

E VII

¹EQUUS equi, inde ²equinus -a -um et ³equileus hic et hec ⁴equetis, ⁵equestris -tre et ⁶equito -tas neutrum, inde ⁷equitatus -tus -tui.

E VIII

¹ESTAS -tis, a quo ²estivus -a -um, ³estivalis -le, ⁴estus -tus -tui, inde ⁵estuo -as, ⁶estuarium, quod componitur ⁷exestuo^[7], ⁸estifer.

E IX

¹EVUM -vi ut quibusdam placet ab esse dicitur, a quo ²eternus -a -um per sincopam, quia eviternus deberemus dicere sed causa euphonie dicimus eternus, a quo ³eternitas, ⁴eternalis -le, ⁵liter. Item ab eterno ⁶eterno as activum et componitur ⁷coeternus, ⁸sempiternus. Evuum quoque componitur ⁹coevus, ¹⁰grandevus, ¹¹longevus.

E X

¹EO is ivi itum neutrum anomalum, idest irregulare, a quo ²iter -neris et ³itus -tus -tui et componitur ⁴adeo adis adii vel adivi, inde ⁵aditus -tus -tui, ⁶redeo -ii vel -ivi, ⁷reditus -tus -tui, ⁸ineo inivi, inde ⁹initior -ris, ¹⁰coeo coivi, inde ¹¹coitus -tus -tui, ¹²subeo inde ¹³subitus -a -um et ¹⁴subito adverbium et ¹⁵subitaneus -a -um, ¹⁶exeo, ¹⁷exitus -tus -tui et ¹⁸exitium, ¹⁹exitialis -le, ²⁰transeo, inde ²¹transitus -tus -tui et ²²transitorius -a -um et^[8] ²³transitivus -a -um. ²⁴Pereo idest perditum eo, inde ²⁵periculum -li per sincopam, a quo ²⁶periclitor^[9] -ris et ²⁷pernix nicis omnis generis, inde ²⁸perniciēs -ei et ²⁹perniciosus -a -um, ³⁰obeo, inde ³¹obitus -tus -tui, ³²prodeo -is -ivi, ³³introeo, inde ³⁴introitus -tus -tui et^[10] ³⁵circumleo, a quo ³⁶circuitus -tus -tui et ³⁷circuitio -nis, ³⁸ambio, a quo ³⁹ambitus -tus -tui et ⁴⁰ambitosus -a -um cuius preteritum -ii vel ambivi supina vero ambitum -tu, et sciendum est quod omnia supina compositorum ab eo penultimam corripiunt preter ambitum. Ovidius^[11] Metamorphoseon 'iussit et ambite circumdare litora^[12] terre'^[13].

[7] Hug. Der. U 51, 12, 1297 [8] transitorius...et] om. B [9] periclitor] periclor B [10] et] om. AB [11] Ovidius] om. AB [12] litora] littora AB [13] Ov. Met. I 37, 2

E XI

¹EGER egra egrum -rior -rimus, inde ²egritudo -nis, ³egrimonia -e et ⁴egreo -es, quod non est in usu, a quo ⁵egresco -cis. Item ab egro ⁶egrotus -a -um, a quo ⁷egroto -as.

E XII

¹ERRO -as neutrum, a quo ²error -ris et ³erroneus -a -um et ⁴erraticus -a -um, ⁵erratilis -le, ⁶errabundus -a -um et componitur ⁷pererro, ⁸aberro^[14], ⁹oberro^[15].

E XIII

¹EUNUCHUS -chi, inde ²eunuchizo^[16] -as activum.

E XIV

¹EPULOR -ris deponens, inde ²epulum -li, quod in plurali ³epule larum dicitur et ⁴epulo -nis idest leccator.

E XV

¹ES eris, inde ²ereus -a -um et ³eneus -a -um e ⁴aenum -ni et ⁵erarium -rii et ⁶eratus -a -um et componitur ⁷eripes -dis.

E XVI

¹EMULOR -ris deponens, inde ²emulus -a -um, ³emulatio.

E XVII

¹ETAS -tis, inde ²coetaneus -a -um.

E XVIII

¹EPTOS Grece, septem Latine, a quo ²ebdomada, inde ³ebdomadarius.

E XIX

¹ELIXO -as -vi neutrum idest coquo, a quo ²elixus -a -um idest cibus coctus.

E XX

¹ESTIMO -as neutrum, quod componitur ²existimo -as, ³estimabilis, quod componitur^[17] ⁴inestimabilis.

E XXI

¹EDUCO -as activum idest nutrio.

E XXII

Hic^[18] ¹EPAR -ris idest iecur, a quo ²eparicus¹⁹.

E XXIII

¹EGEO -es egui neutrum et caret supinis, a quo ²egenus -a -um et ³egestas -tis et secundum quosdam ⁴eger egra egrum et componitur ⁵indigeo -es a quo ⁶indigentia.

E XXIV

¹EGLE^[20] Grece, Latine acutum dicitur. Dicitur etiam ²egle capra eo quod acute videat, inde dicitur^[21] ³egloga idest subtilis sermo et acutus.

[17] componitur] *om.* C [18] hic] *sup. scrip.* AC [19] Hug. *Der.* E 95, 386 Hoc epar -ris vel -tis, idest ficatum...et hinc epaticus -a -um qui patitur in epate [20] *cfr.* αἴξ [21] dicitur] *om.* B

Expositiones¹.

1	Fares, divisio ² , inde	13	Fison ¹³ , fluuius paradisi ipse est Ganges ¹⁴ , oris ¹⁵ mutatio interpretatur ¹⁶ .
2	Pharisei.	14	Filargiria idest amor pecunie idest avaritia.
3	Faran, aucta ³ .	15	Filos, amor.
4	Faleg, separatio ⁴ .	16	Filoxenia, amor donorum.
5	Fariseus, divisus absque muro ⁵ .	17	Filologus, amator rationis.
6	Fanuel, videns Dominum vel facies Dei ⁶ .	18	Fisis, natura.
7	Farao, nomen dignitatis regum Egyptiorum idest nudans vel dissipans ⁷ .	19	Fisicus, naturalis ¹⁷ .
8	Facee, aperiens ⁸ .	20	Fagolidoros ¹⁸ , manducans senetias idest grana olivarum vel uvas amaras ¹⁹ .
9	Finees, ore placens vel os mutum ⁹ .	21	Fago, comedo.
10	Fe, os, ab ore non ab osse ¹⁰ .	22	Fos, lumen.
11	Fase, transitus idest Pascha ¹¹ .	23	Frasis, locutio vel facundia.
12	Filippus, os lampadis ¹² .	24	Fasphorus, Lucifer ²⁰ .

6. expositiones] *om.* AB 2. Hier. *Lib.* 66, 19 3. Hier. *Lib.* 87, 16 4. Hier. *Lib.* 66, 14 5. Hier. *Lib.* 155, 28 Farisaeus divisus (*v. l.* Fariseus) Sum. Hein. II 292, 3 Ferezeus/Fariseus separatus/divisus vel absque muro 6. Hier. *Lib.* 66, 22 Fanuhel facies Dei (*v. l.* Fanuel) Sum. Hein. II 292, 4 Fanuel videns deum vel facies dei 7. Hier. *Lib.* 146, 6 8. Hier. *Lib.* 121, 6 9. Hier. *Lib.* 75, 10 Finees ori parcens 104, 22 Finees os requieuit sive os mutum vel silens Sum. Hein. II 292, 6 Finees + ori parcens/ore placens + vel os mutum 10. Hier. *Lib.* 119, 19 11. Hier. *Lib.* 140, 21-2 12. Hier. *Lib.* 140, 22-3 13. Fison] Phison B 14. Hier. *De situ* PL 23, 943d Fison, quod interpretatur, caterva: fluuius quem nostri (*Graeci*) Gangen vocant, de paradiso exiens 15. oris] foris C 16. Hier. *Lib.* 66, 11 Sum. Hein. II 293, 11.3 Fison fluuius paradisi ipse est ganges + oris mutatio interpretatur/ganges dictus est a gangaro rege (*v. l.* foris) 17. fisicus] fiacus B 18. fagolidoros] fagolidorus A 19. Hier. *Prol. Hiez.* 1266, 14-5 Sed vereor ne illud eis eveniat quod graece significantius dicitur, ut vocentur φαγολοιδοροι (*app.*: hoc est manducantes senecias... hoc est uva amara) Sum. Hein. II 294, 17.15 20. Sum. Hein. II 294, 20 Fosphorus lucifer (*v. l.* Fasphorus)

25	Filocomustus, amator iac- tantie ²¹ .		men ponitur vel quodlibet lu- minis instrumentum.
26	Feren, membrana inter pectus et viscera ²² .	41	Flegeton, fluvius inferni in- terpretatur ardens.
27	Frenesis, amicitia.	42	Filaudus, se ipsum laudans ³¹ .
28	Frigens, insaniens.	43	Fellium, psalterium ³² .
29	Fone, vox.	44	Fonerum aurum ³³ .
30	Freneticus, insaniens, amens.	45	Fula, custodia ³⁴ .
31	Februo, purgo.	46	Fulason, custodiens ³⁵ .
32	Februus, purgator ipse est Pluto.	47	Fatodima, plaga meridiana ³⁶ .
33	Fones ²³ , dii silvatici ²⁴ .	48	Fronesium, prudenticula ³⁷ .
34	Fiscos, frons ²⁵ .	49	Felis, capreolus ³⁸ vel dama ³⁹ .
35	Fleumo, fervor ²⁶ .	50	Frugi, abstinens, continens.
36	Fanes, apparens.	51	Frugalis, parcus.
37	Fuma, terra ²⁷ .	52	Frugalitas, abstinencia.
38	Fodologa vel filogora ²⁸ com- posita verba ²⁹ .	53	Fenestella, bonus scriptor.
39	Fleotomum quo sanguis mi- nuitur, fliedem ³⁰ .	54	Fistula, calamus.
40	Farus, turris supra quam lu-	55	Facialis fascia, circumligatura vel limbus.
		56	Furca, hakko vel zinsella ⁴⁰ .
		57	Furcilla, gabela ⁴¹ .

21. Sum. Hein. II 294, 21 Filocomptus amator iactantie (*v. l.* Filocomustus)
 22. Sum. Hein. II 294, 22 Fren menbrana inter pectus et viscera (*v. l.* Feren) – *cfr.*
 φρῆν 23. *cfr.* Fauni 24. Sum. Hein. II 294, 28 25. Sum. Hein. II 294, 29
 Clos. I Fi 72, 563 Fiscus Kvniges kammer oder frönhof oder hodenbalg Dief. F 236c
 Fiscus...fronehof - *Fron* 26. Sum. Hein. II 294, 32 *cfr.* φλέγμα 27. Sum. Hein.
 II 295, 37 CGL IV 240, 21 28. filogora] filogera B 29. Sum. Hein. II 294, 30
 Filologa/Folologa vel filogora verba composita (*variae lectiones* fodologa, filogera)
 30. Dief. F 239ab Sum. Hein. II 294, 33 Fleotomum ferrum quo sanguis minuitur
 fliedema (*v. l.* fliedem) – *cfr.* phlebotomus 31. Sum. Hein. II 295, 40 Osb. *Der. f*
 300, 291 Filautus, qui se ipsum diligit 32. Sum. Hein. II 295, 41 Dief. F 229b
 33. Sum. Hein. II 295, 42 Funerum/Fonerum aurum 34. *ibid.* 44 35. *ibid.* 45
 Fulason >id est< custodiens 36. *ibid.* 43 37. *ibid.* 46 38. capreolus] capolus
 B 39. Sum. Hein. II 295, 47 Felis capreolus/campolus >vel damna< rech/
 rechkeizilin/rech cigelinc (*v. l.* capolus) Dief. F 229a v. Felena: Fel-
 lis...capreolus...dama 40. vel zinsella] et insella C Sum. Hein. II 296, 55 Furca
 hakko vel zuisilla (*v. l.* zinsella) - *Haken* 41. Dief. F 253a Sum. Hein. II 296, 56
 Furcilla gabala (*v. l.* gabela) - *Gabel*

58	Famosus, fama nominatus.	73	Fornix, suibogo ⁵⁶ vel signum victorie.
59	Falx, sichela ⁴² .	74	Focarius, focum faciens.
60	Fulvum, rubrum, croceum.	75	Fores, ianue, que foris clauduntur.
61	Far ⁴³ , species tritici optimi ⁴⁴ .	76	Furnus vel fornax, clibanus ⁵⁷ .
62	Femur, coxa, diech ⁴⁵ .	77	Ficarius, ficos colligens.
63	Feminale vel femorale bruch ⁴⁶ .	78	Flavus, falewer ⁵⁸ .
64	Fiscella, sportula, curbelin ⁴⁷ .	79	Feriatu, vacans.
65	Fascis vel fasciculus gebundelin ⁴⁸ .	80	Funda, slinge ⁵⁹ .
66	Falx fenaria, segensa ⁴⁹ .	81	Fenus, questus, usura, lehen.
67	Fibula, nuskel ⁵⁰ .	82	Famelicus, fame cruciatus.
68	Fuscina vel fuscina ⁵¹ , crowil ⁵² vel crapho ⁵³ .	83	Fundibularius, slingaere ⁶⁰ .
69	Feniseca, madare, fenum secans ⁵⁴ .	84	Fundibulum, machina cum qua lapides iaciuntur.
70	Falcastrum, rutsegensa, getisen ⁵⁵ .	85	Fiala, calix vini.
71	Fiscus, census.	86	Fistula, divisio.
72	Falcati currus idest ferrati.	87	Faustus, felix.
		88	Fustilis, habilis ad findendum ⁶¹ .

42. Sum. Hein. II 297, 67 Falx vel falcinula sichila (*v. l.* sichela) - *Sichel* 43. far] fari AC
44. Sum. Hein. II 296, 59 Far species tritici optimi (*v. l.* fari) 45. Clos. I Co 370, 384
Coxa Diech an fleische Sum. Hein. II 296, 61 Femen/Femur coxa id est diech *cf.* c 232:
coxa 46. bruch] bruch B Clos. I Fe 545, 22 Lex. I B 368 bruoch...hose Sum. Hein. II
296, 60 Feminale >vel< femorale >brache< >id est< bruch 47. Sum. Hein. II 297, 62
Fiscella sportula >id est< curbelin/curbele Dief. F 236b Fiscella...corbelin - *Körbchen, Kör-
belein* 48. Sum. Hein. II 297, 63 Fascis vel fasciculus gebundelin/gebundili Dief. F 226b
Fasciculus...gebundeln gebuntelin - *Gebinde; Bündelchen* (Grimm *s.v.*) 49. Dief. F 224b -
Sense 50. Dief. F 232c 51. fuscina] fuscina B 52. crowil] croil B 53. crapho]
crapo B Sum. Hein. II 297, 66 Fuscina vel fuscina cröwil/creul vel crapho *cf.* c 268: crea-
gra, t 247: tridens, u 218: uncus 54. Sum. Hein. II 297, 69 Feniseca madari >id est< fe-
num secans (*v. l.* madare) - *Mäher* 55. Sum. Hein. II 297, 70 Falcastrum >riutseginsa vel<
getisan (*variae lectiones* rutsegensa, getisen) - *cf.* *Jäteisen* (Strick. 2, 112) 56. Sum. Hein.
II 297, 72 Fornix swibogo >vel signum victorie< Clos. I Fo 580, 56 Fornix Swiboge -
Schwibbogen 57. clibanus] dibanus B Sum. Hein. II 297, 74 Furnus vel fornax >ouan<
>id est< clibanus (*v. l.* dibanus) 58. Sum. Hein. II 298, 78 Flavus falewer/blawer Clos.
I Fl 567, 23 Flavi Falewen, quidam populus 59. Clos. I Fu 600 - *Schleuder* 60. slingae-
re] slingoere A slingere B Sum. Hein. II 298, 84 Fundibularius slingare/slengare (*variae lec-
tiones* slingaere, slingere) - *Schleuderer* 61. Sum. Hein. II 298, 90. I

89	Fulica, avis marina.	105	Frafolium ⁷⁵ , erdberslöß ⁷⁶ .
90	Ficetula, finieffa ⁶² .	106	Faber, smit ⁷⁷ .
91	Fringellus, uinco ⁶³ .	107	Frixum, quoddam legumen ⁷⁸ .
92	Fucus, api similis, treno ⁶⁴ vel color vel simulatio.	108	Ferculum, cibus vel vas vel domus esce ⁷⁹ .
93	Fucatus, fictus.	109	Fascinum vel fascinatio, zûber ⁸⁰ .
94	Fagus, bûcha ⁶⁵ .	110	Fideiussor cuius fidei aliquid commendatur idest burgo ⁸⁰ .
95	Ficones, söcsoia ⁶⁶ .	111	Fetialis, federa faciens.
96	Fraxinus, asc ⁶⁷ .	112	Futilis homo nil celare valens ⁸² .
97	Fusarius, spinnelboum ⁶⁸ .	113	Fittile vas, quod facile funditur.
98	Fusus, spinnela ⁶⁹ .	114	Fertus, flado ⁸³ .
99	Farcaicius cippus, stoc ⁷⁰ .	115	Faselus, parva navis.
100	Feniculum, fenechel ⁷¹ .	116	Fluvionia, Iuno dea ⁸⁴ , a fluore seminis ⁸⁵ .
101	Fenicium, venich ⁷² .		
102	Faunus, deus silve.		
103	Fragum, erdber ⁷³ .		
104	Fungus, svam ⁷⁴ .		

62. Dief. F 233a 63. Sum. Hein. II 298, 93 Dief. F 247b v. Frigellus: Fringellus...uincho - *Fink* 64. Dief. F 250a *Drohne* 65. Sum. Hein. II 299, 98 - *Buche*
66. Sum. Hein. II 299, 97 Ficones >id est< sochschûha/sôccha >vel schûha< (*v. l. söcsoia*) Dief. F 233b Ficones...sochschova Du Cange *s.v.* Fico genus calceamenti - *cfr. Schlüpfschub* (Strick. I, 307) 67. Dief. F 246c - *Esche* 68. spinnelboum] spinnelbom B Sum. Hein. II 299, 101 Fusarius spinnelbovm (*v. l. spinnelbom*) Clos. I Fu 606, 62 Fusarius spilleböm + oder spilmacher - *Spindelbaum* 69. Sum. Hein. II 299, 102 Fusus >id est< spinnela - *Spindel* 70. Sum. Hein. II 299, 103 Farnaicus cippus >id est< stoc (*v. l. Farcaicius*) Clos. I Fa 534, 85 Farnaicus Stog oder diebestog - *Stock* 71. Dief. F 230a - *Fenchel* 72. Sum. Hein. II 299, 105 Fenicium >id est< fenich >rubri coloris pigmentum< Clos. I Fe 545, 31 Fenicium Venich, genus frumenti - *Fenchel* 73. erdber] erdbero B Dief. F 245ab Sum. Hein. II 299, 106 Fragum ertberi (*variae lectiones* erdber, erdbero) - *Erdbeere* 74. Sum. Hein. II 299, 107 Fungus >id est< swam/svâmb/swämme - *Schwamm* 75. ex fragum/folium 76. Sum. Hein. II 299, 107.1 - *Erdbeere/Laub* 77. Clos. I Fa 524 - *Schmied* 78. Pap. F 127a Frixum, cicer, faba sole siccata Sum. Hein. II 300, 109 79. Sum. Hein. II 300, 110 Ferculum >rihte< cibus vas vel domus esce müshus 80. zûber] zöber B Sum. Hein. II 300, 111 Fascinum vel fascinatio zöbar (*variae lectiones* zöber, zûber) - *Zauberei* 81. Sum. Hein. II 300, 112 Fideiussor cuius fidei aliquid commendatur >id est< burigo (*v. l. burgo*) - *Bürge* 82. Sum. Hein. II 300, 114 83. Sum. Hein. II 300, 116 Fertus panis id est flado - *Fladen* 84. dea] dam C 85. Sum. Hen. II 300, 118 Fluvonia iuno dea a fluore seminis (*v. l. ninodam*) Pap. F 123a Fluona lucina a fluore dicta, quia liberet a partu foeminas Dief. F 240c Fluvo-

117	Fatui vel fatue, monstra que infatuantur homines.	134	Flagranus, ardens vel ⁹³ estuans ⁹⁴ .
118	Falernum, nobile vinum.	135	Fraglans, odorem dans ⁹⁵ .
119	Furcifer, focarius, vilis vel per manus furcam ferens.	136	Finitimus, affinis, proximus.
120	Frivulus, iners, vilis.	137	Falcarius, gladiator.
121	Fretus, adiutus, ausus.	138	Fomes, incentivum, nutrimentum.
122	Fretum, mare.	139	Fors, fortuna.
123	Furvus, niger ⁸⁶ .	140	Ferula, baculus harundineus.
124	Flabrum vel flabellum, wedel ⁸⁷ .	141	Fastigium, culmen vel sublimitas.
125	Falera vel faleramentum ⁸⁸ , ornamenta equorum ⁸⁹ .	142	Feretrum, lectus in quo corpus defuncti fertur.
126	Fautor, adiutor a favendo.	143	Facetus, pulchre et docte loquens.
127	Fasti, libri in quibus consules singulorum annorum et gesta eorum narrantur.	144	Fimus, stercus boum.
128	Fastus et genitivus fastus, tumor mentis ⁹⁰ .	145	Fidis, chorda sarta.
129	Fortunatus, felix.	146	Falans, acies, cuneus ⁹⁶ .
130	Framea, gladius vel hasta.	147	Feralis, tristis, lugubris.
131	Fimbria, lista ⁹¹ .	148	Frebula, vasa fictilia ⁹⁷ .
132	Fenicium, coccinum idest zara ⁹² .	149	Fax, facula.
133	Feniceus, coccineus, rubicundus.	150	Fex, sordes liquorum, que imaperunt.
		151	Fundus, predium vel grunt, bodom ⁹⁸ .
		152	Feculentus, sordidus, impurus.

nia...luna vel dea seminis 86. Sum. Hein. II 300, 127 Clos. I Fu 599, 23 Fulvus et niger est furuus 87. - Wedel 88. faleramentum] faleramenta AB 89. Sum. Hein. II 301, 128 Falera vel faleramentum ornamentum equorum >satelgereite< (v. l. faleramenta) 90. Sum. Hein. II 301, 130 Fastus huius fastus superbia vel tumor >mentis< 91. Sum. Hein. II 301, 135 Fimbria id est fason/lista vel tradon *cfr.* m 134: membranum - *Liste* 92. Sum. Hein. II 301, 133 Fenicium/Fecinium coccineum/coccinum >id est< rezze/zara/ (rotez) *cfr.* c 332: coccinum 93. vel] *om.* B 94. Sum. Hein. II 301, 136 Flagrans ardens vel estuans (v. l. Flagran^{us}) 95. Sum. Hein. II 301, 137 96. Sum. Hein. II 302, 149 Falanx acies, cuneus >turma< (v. l. Falans) 97. Pap. F 127a Fribula vasa fictilia quasi fragilia 98. Sum. Hein. II 302, 133 Fundus predium >vel grunt< >vel< bodom/eigen Dief. F 252b Fundus hochdeutsch grunt...bodem - *Grund, Boden*

153	Formata epistula, canonice sigillata.	169	Ferax, fertilis.
154	Factio, tumultus, coniuratio, dolus.	170	Fatum, quod unicuique homini decernitur.
155	Fibre, vene.	171	Fanatici, idolatre.
156	Factiosus, tumultum faciens.	172	Fanum, idolum.
157	Forum, otium vel locus ludi.	173	Flamen, sacerdos Iovis.
158	Fotiniani, heretici Christum fuisse ante Mariam negantes.	174	Funale, stuppa, dath lucernarum ¹⁰² .
159	Funditus, radicitus.	175	Ferrugo, nigredo ferri.
160	Funestus, mortifer, scelestus.	176	Fungor, utor, iungor ¹⁰³ .
161	Flagitium, nefas, peccatum.	177	Functorius, transitorius.
162	Fascas, ornatus consulum circa caput lemniscis fasciolis ligate.	178	Fuat, fiat vel sit ¹⁰⁴ .
163	Fomentum, medicamentum, unguentum.	179	Faxo, facio ¹⁰⁵ , rustro ¹⁰⁶ .
164	Flagrum, flagellum.	180	Fraudo, evacuo.
165	Falarica, quoddam bellicum instrumentum quo lapides et missilia ⁹⁹ iaciuntur ¹⁰⁰ .	181	Flacceo, arefio, marceo, swine ¹⁰⁷ .
166	Fidicen, fidibus canens, seit-spilare ¹⁰¹ .	182	Findo, divido, spalto ¹⁰⁸ .
167	Favonius, ventus occidentalis.	183	Facesso, desino, discedo ¹⁰⁹ .
168	Fatus, locutus.	184	Fulcio, sustollo, munio.
		185	Fascino, ich ¹¹⁰ zöbero ¹¹¹ .
		186	Futio, exprimo ¹¹² .
		187	Fundo, respuo.
		188	Fesso, desino ¹¹³ .
		189	Frico, roesto ¹¹⁴ .

99. missilia] massilia C 100. Sum. Hein. II 303, 367 Falarica quoddam >bellicum< instrumentum quo lapides et missilia iaciuntur (*v. l. massilia*) 101. Sum. Hein. II 303, 368 Fidicen fidibus canens >id est< >seitspilare< Clos. I Fi 557, 24 Fidicen Seitenspüler 102. Dief. F 25 1c Funale...hochdeutsch dacht...stuppa...dacht - *Docht* 103. iungor] iugor AC Sum. Hein. II 304, 182 Fungor utor vel iungor 104. Sum. Hein. II 304, 183.2 Fuit/Fuat fiat vel sit 105. Sum. Hein. II 304, 191 106. Köbl. F 156 rusten (rüsten)...accingere 107. swine] svine B Sum. Hein. II 304, 185 Flacceo arefio, marceo id est ih swino/swinte/weswn (*v. l. swine*) Dief. M 348c Marcere...zvinen - *schwächen* 108. Sum. Hein. II 304, 187 Findo divido >id est< >ih< spalto - *spalten* 109. Sum. Hein. II 304, 188 Facesso/Facesco discedo, desino 110. ich] ihc B 111. Sum. Hein. II 304, 190 Fascino ih zöberon (*variae lectiones* ich, ihc, zöbero) - *zaubern* 112. Sum. Hein. II 304, 192 Futio, futis exprimo vel fundo vel respuo 113. CGL V 360, 8 Fessat deronat (*v. l. desonat*) ibid. 419, 21 Fessat desonat ibid. 427, 54 Fessat desinat 114. Sum. Hein. II 304, 193 Frico >cas, fricui< rosto, herto, >ih< ribo, gnito (*v. l. roesto*) - *rösten*

Derivationes de F littera^[1].

F I

¹**FACIO** -cis activum, a quo ²**factor** -³**trix**, ⁴**factio** -nis, inde ⁵**factiosus** -a -um. Item a facio ⁶**factum** -ti, ⁷**factura** -re, ⁸**facticius** -a -um, ⁹**facinus** -noris, a quo ¹⁰**facinorosus** -a -um. Item a facio ¹¹**facisso** -cis idest facem desidero et ¹²**facilis** -lior -limus, -¹³**liter** -lius -lime adverbia et ¹⁴**facultas** -tis, ¹⁵**facilitas**. Et componitur facilis ¹⁶**difficilis**, a quo ¹⁷**difficultas**, ¹⁸**difficulus**. Item a supino factum -tu, u in o, fit ¹⁹**facto**, quod non est in usu a cuius tamen supino factatu, a in i et u in o, fit ²⁰**factito** -as. Item a facio ²¹**faxo** -xis defectivum et componitur ²²**afficio** affeci, a quo ²³**affectus** -tus -tui, a quo ²⁴**affecto** -as -vi, ²⁵**reficio** -cis, a quo ²⁶**refectorium**, ²⁷**deficio** -cis, a quo ²⁸**defectivus** -a -um, ²⁹**defectus** -tus -tui, ³⁰**perficio**, a quo ³¹**prefectus** -ti, a quo ³²**prefectura**, ³³**efficio**, a quo ³⁴**effectus** -tus -tui, ³⁵**effectivus** -a -um, ³⁶**efficax** -cior -simus, ³⁷**proficio**, a quo ³⁸**profectus** -tus -tui et^[2] ³⁹**proficium** -i, ⁴⁰**conficio**, a quo ⁴¹**confectio**, ⁴²**sufficio**, a quo ⁴³**sufficientia**, -⁴⁴**enter** adverbium. Componitur etiam aliis multis modis de quibus longum est disserere.

F II

¹**FERO** fers tuli latum -tu anomalum activum, a quo ²**fertilis** fertilior simus -³**liter** adverbium, ⁴**fertilitas** -tis. Item a fero ⁵**ferculum** -li, ⁶**fere-trum** -tri et ⁷**fecundus** -a -um, a quo ⁸**fecunditas** -tis et componitur ⁹**circumfero**, ¹⁰**affero**, ¹¹**aufero**, a quo ¹²**ablativus**, ¹³**refero** inde ¹⁴**relativus**, ¹⁵**prefero**, ¹⁶**infero**, ¹⁷**confero**, ¹⁸**profero**, ¹⁹**offerro**, ²⁰**suffero**.

F III

¹**FERIO** -ris percussi neutrum, inde ²**ferula** et ³**ferus** -a -um, a quo ⁴**feritas**. Item a ferio ⁵**ferox** -cior -simus, -⁶**citer** et ⁷**ferocitas** -tis et ⁸**ferocia** -e.

[1] derivationes...littera] *om.* B [2] et] *om.* C

F IV

¹FORMO -as -vi activum, inde ²forma -e, a quo ³formula -e et ⁴formosus -a -um et componitur forma ⁵uniformis, ⁶biformis, ⁷triformis, ⁸septiformis, ⁹conformis. Item componitur ¹⁰informo, ¹¹reformo, ¹²conformo, ¹³transformo.

F V

¹FOVEO -es -vi fotum, inde ²fomentum -ti et ³fomes -tis et ⁴fotus -tus -tui et componitur ⁵refoveo, ⁶confoveo, ⁷perfoveo.

F VI

¹FELIX -cior -simus, -²citer -cius -sime et ³felicitas et componitur ⁴infelix, a quo ⁵infelicitas.

F VII

¹FLAGRO -as neutrum, inde ²flagrum -gri, a quo ³flagellum et ⁴flagello -as. Item a flagro ⁵flagrasco -cis et a supino flagratu, r sincopata a in i et u in o, fit ⁶flagito, quod componitur ⁷efflagito -as activum.

F VIII

¹FOR faris deponens et caret verbalibus, a quo ²fatum -ti, a quo ³fatuito et ⁴fatalis -le et componitur ⁵fatidicus. Item for componitur ⁶affor, ⁷profor.

F IX

¹FAS indeclinabilis idest quod licitum est fari, quod componitur ²nefas, a quo ³nefarius -a -um, ⁴nefandus -a -um. Item a for ⁵facundus -a -um, inde ⁶facundia, item a for ⁷fabula a quo ⁸fabella et ⁹fabulor -ris et ¹⁰fabularius. Item a for ¹¹famen -nis et componitur ¹²propheta quasi procul fans, a quo ¹³prophetissa et ¹⁴prophetia et ¹⁵propheto -as et ¹⁶prophetizo -as ambo^[3] neutrum.

F X

¹FRANGO -gis fregi fractum -tu^[4] activum, inde ²fractura -e et ³fragmentum -ti et ⁴fragilis -lior -limus, -⁵liter, a quo ⁶fragilitas -tis^[5]. Item

[3] ambo] abo B

[4] -tu] om. B

[5] fragilitas -tis] add. item a fragilitas -tis B

a frango ⁷fracticius -a -um et ⁸fractio -nis et componitur ⁹effringo, ¹⁰perfringo, ¹¹infringo, ¹²confringo.

F XI

¹FINGO -gis -xi fictum -tu neutrum, a quo ²figulus -li et ³figmentum -ti et ⁴fictilis -le et ⁵ficticius -a -um, ⁶fictus -a -um, ⁷figura -e, a quo ⁸figurativus -a -um et ⁹figuro -as. Et fingo componitur ¹⁰effingo, inde ¹¹effigies -ei, a quo ¹²effigio -as.

F XII

¹FINDO -dis fidi activum fissum -su, inde^[6] ²fissura.

F XIII

¹FERVEO -ves -bui neutrum et caret supinis, inde ²fervor et ³fervidus -a -um -dior -simus, ⁴fervide -dius -sime. Item a ferveo ⁵fermentum -ti, a quo ⁶fermentatus -a -um et a secunda persona ferves ⁷fervesco inchoativum.

F XIV

¹FLUO -is fluxi -tum -tu vel -xum neutrum, a quo ²fluctus -tus -tui, a quo ³fluctuo -as et componitur fluctus ⁴fluctisonus -a -um et ⁵fluctivagus -a -um. Item a fluo ⁶fluxus -us -ui et ⁷fluidus -a -um et ⁸fluviu, a quo ⁹fluvialis -e et ¹⁰flumen -nis, a quo ¹¹flumineus -a -um. Et componitur ¹²affluo -xi, inde ¹³affluus, ¹⁴refluo ¹⁵refluus, ¹⁶inluo ¹⁷influus, ¹⁸profluo ¹⁹profluus, ²⁰superfluo ²¹superfluus et ²²superflue adverbium et ²³superfluitas. Item a fluo ²⁴fluito -as.

F XV

¹FULGEO -es -si vel ²fulgo -gis -si neutrum et caret supinis, inde ³fulgor -ris et ⁴fulgidus -a -um -dior -simus, ⁵fulgide adverbium et ⁶fulgur -ris, inde ⁷fulguro -as, quod componitur ⁸effulguro -as. Item a fulgeo ⁹fulmen -nis, a quo ¹⁰fulmineus -a -um. Item a fulgeo ¹¹fulgesco et componitur ¹²effulgeo, ¹³refulgeo.

F XVI

¹FUTIO -tis idest fundo -is futivi neutrum, a quo ²futilis et componitur ³effutio -tis.

F XVII

¹FIDES fidei, a quo ²fidelis -le -lior -simus, ³liter et ⁴fidelitas. Et componitur fidelis ⁵infidelis, a quo ⁶infidelitas, item fides componitur ⁷perfidus -a -um quasi ex perdita et fide, a quo ⁸perfidia. Item a fide ⁹fido -dis fisus sum neutrum passivum, a quo ¹⁰fidus -a -um, inde ¹¹fiducia -e, ¹²liter adverbium et componitur perfidus ¹³infidus -a -um, fido ¹⁴confido, ¹⁵diffido.

F XVIII

¹FEMINA -e, inde ²femineus -a -um, ³femininus -a -um et componitur ⁴effemino -as activum.

F XIX

¹FUR furis, a quo ²furunculus et ³furor -aris et ⁴furtum -ti, a quo ⁵furtim adverbium et ⁶furtivus -a -um, ⁷furtive adverbium.

F XX

¹FLO -as -vi neutrum, a quo ²flatus -tus -tui, ³flamen -nis, ⁴flabrum, a quo ⁵flabellum. Item a flo ⁶flamma, a quo ⁷flammeus -a -um et ⁸flammeolum^[7] -li et ⁹flammo -as, a quo ¹⁰flammasco -cis. Et componitur flamma ¹¹flammivomus -a -um et flammo ¹²inflammo -as. Item flo componitur: ¹³afflo, ¹⁴conflo, ¹⁵sufflo, ¹⁶perflo.

F XXI

¹FUNDO -is -di -sum -su neutrum, a quo ²fusilis -le et ³fusus -si et secundum quosdam ⁴funda -e, a quo ⁵funditor. Item a fundo ⁶fundus -di, a quo ⁷funditus -a -um et ⁸fundo -as, a quo ⁹fundamentum. Et fundus componitur ¹⁰profundus idest procul a fundo, a quo ¹¹profunditas -tis. Item fundo componitur ¹²effundo, ¹³suffundo et cetera.

F XXII

¹FLAVEO -es neutrum, a quo ²flavesco -cis et ³flavus -a -um.

F XXIII

¹FORS -tis, inde ²fortuna -e, ³fortunatus -ti, ⁴infortunium -nii. Item a forte ⁵forte adverbium et ⁶fortuito et ⁷fortuitus -a -um et ⁸fortassis ⁹

[7] flammeolum] flameolum B

-se adverbia, hic et hec ¹⁰fortis et^[8] hoc forte -tior -simus, -¹¹titer -tius -me et componitur ¹²conforto -as.

F XXIV

¹FINIS -nis dubii generi, a quo ²finitimus -a -um et ³finio -nis neutrum, quod componitur ⁴diffinio. Item a fine ⁵finalis et componitur ⁶affinis idest iuxta finem, a quo ⁷affinitas et componitur^[9] ⁸confinis. Item a fine ⁹finitus -a -um et componitur ¹⁰infinitus -a -um, a quo ¹¹infinitivus et ¹²infinitas -tis cuius antepenultima producitur differentie causa, si enim diceremus infinitas nulla differentia esset intra utraque.

F XXV

¹FRATER -tris, inde ²fraterculus -li e ³fraternus -ni, a quo ⁴fraternitas. Et frater componitur ⁵confrater, a quo ⁶confraternitas.

F XXVI

¹FIRMUS -mior -simus, a quo ²firmitas et ³firmiter adverbium et ⁴firmitas -as -vi, quod componitur ⁵affirmo, ⁶confirmo, a quo ⁷firmitas -nis, ⁸firmitas. Item firmus componitur ⁹infirmus, a quo ¹⁰infirmus et ¹¹infirmior -aris deponens.

F XXVII

¹FUSCUS -a -um componitur ²obfusco -as.

F XXVIII

¹FEDUS -a -um -dior -simus, inde ²fedo -as.

F XXIX

¹FLEO fles activum, inde ²fletus -tus -tui et ³flebilis -le, -⁴liter -lior -simus et ⁵fleibilitas -tis et componitur fleo ⁶defleo.

F XXX

¹FLOS -ris, inde ²floridus -a -um -dior -simus, -³de -dius -sime. Item a flore ⁴flosculus -li et componitur ⁵floreo, ⁶refloreo, ⁷effloreo, ⁸affloreo inde ⁹floresco. Et componitur flos ¹⁰floriger, ¹¹florifer^[10].

[8] fortis et] *om.* B

[9] et componitur] componitur etiam B

[10] florifer] *om.* B

F XXXI

Hic ¹FASCIS -cis, inde ²fasciculus -li et ³fasciamentum -ti et ⁴fascia -e et ⁵fascino -as.

F XXXII

¹FAMA -e, inde ²famosus -a -um, a quo ³famositas et componitur ⁴diffamo -as -vi et ⁵infamis, a quo ⁶infamia -e et ⁷infamo -as.

F XXXIII

¹FESTUM -ti, inde ²festus -a -um et ³festivus -a -um et ⁴festivitas -tis et ⁵festivabilis.

F XXXIV

¹FAVEO -es -vi fautum, inde ²fautor -³trix, ⁴favor -ris et ⁵fau<s>tus^[11] -a -um, quod componitur ⁶infaustus.

F XXXV

¹FRUX -gis vel ²fruges -gis, inde ³frugi indeclinabile omnis generis, a quo ⁴frugalis -lior -simus.

F XXXVI

Hic ¹FORNIX fornicis, inde ²fornicor -aris.

F XXXVII

¹FETUS -tus -tui, inde ²fetura^[12] -e et ³fetus -a -um et ⁴fetans -tis omnis generis et ⁵fetosus -a -um. Et fetus componitur ⁶effetus idest extra fetum.

F XXXVIII

¹FRUOR -eris -itus sum^[13] vel usus sum, fructum -tu vel usum inde ²fructus -tus -tui, a quo ³fructuosus -a -um, quod componitur ⁴infructuosus. Et fructus componitur ⁵fructifer -ra -rum et ⁶fructifico -as et fruor componitur ⁷perfruor^[14].

F XXXIX

¹FUNGOR -geris functus sum -tum -tu, inde verbalia.

[11] *cf.* f 87: faustus [12] fetura] factura C [13] sum] fructum -tu B [14] componitur perfruor] *om.* B

F XL

¹FLECTO -tis -xi -xum -xu activum, inde ²flexus -us -ui et ³flexura -e, a quo ⁴flexuosus -a -um et ⁵flexibilis -le et componitur ⁶inflexibilis, ⁷liter et flecto componitur ⁸inflecto, ⁹reflecto, ¹⁰deflecto.

F XLI

¹FLIGO -gis, quod non est in usu, componitur ²affligo -xi, a quo ³afflictio, ⁴confligo -xi, a quo ⁵conflictus -tus -tui et a supino conflictu ⁶conflictor -ris.

F XLII

¹FRAUS -dis, inde ²fraudulentus -a -um, ³lenter et ⁴fraudo -as activum componitur^[15] ⁵defraudo^[16] vel ⁶defrudo.

F XLIII

¹FUGIO -gis -gi -gitum -gitu neutrum, inde ²fuga -e^[17] et ³fugax -cis, ⁴citer adverbium et ⁵fugitivus -a -um et a supino fugitu, u in o, fit ⁶fugito -as et fugio componitur: ⁷aufugio, ⁸refugio, inde ⁹refugium et ¹⁰refugus -a -um, ¹¹profugio, inde ¹²profugus -a -um et ¹³profugium -gii et ¹⁴profuga -e, ¹⁵transfugio, ¹⁶transfuga -e, ¹⁷confugio et a secunda persona fugis, s sincopata et i in o, fit ¹⁸fugo -as activum, ¹⁹effugo.

F XLIV

¹FEDUS -ris, inde ²federo -as.

F XLV

¹FETET verbum defectivum, inde ²fetor -ris et ³fetidus -dior -simus et ⁴fex fecis, a quo ⁵feculentus -a -um. Item fex componitur ⁶defecatus idest deorsum a fece purgatus.

F XLVI

¹FILIUS -lii, inde ²filiolus et ³filiaster et ⁴filiatio.

F XLVII

¹FIGO -is -xi -xum -xu, inde ²fixura -e et componitur^[18] ³crucifigo, ⁴affigo, ⁵infigo, ⁶configo.

[15] componitur] com *bis scrip.* A [16] defraudo] defraude AB [17] fuga -e] *bis scrip.*, *linea corr.* A *bis scrip.* B [18] componitur] ponitur AB

F XLVIII

¹FICUS -ci pro morbo masculini generis est inde ²ficusus -a -um quando ponitur pro arbore vel fructu hec ³ficus -ci vel ⁴ficus -cus -cui, a quo ⁵ficulnea -e, unde in Evangelio 'arborem fici plantatam'^[19] et alibi 'videte ficulneam'^[20]. Item de ficu dicit Priscianus 'dicemus ficus, quos scimus in arbore nasci: dicemus ficos, Ceciliane, tuos'^[21].

F XLIX

¹FATISCOR -ceris -fessus sum verbum defectivum, inde ²fessus -a -um et componitur ³defetiscor -ceris. Terentius in Adelfis 'defessus sum in ambulando'^[22].

F L

¹FAX -cis, inde ²facula -e.

F LI

¹FAMES -mis, a quo ²famelicus^[23] -a -um.

F LII

¹FESTINO -as, inde ²festinus -a -um, ³festinanter adverbium.

F LIII

¹FAR -ris idest frumentum, inde ²farina -e et ³farratus.

F LIV

¹FALLO -lis fefelli, inde ²falsum -si, a quo ³falsus -sior -simus, ⁴falsitas et ⁵falso adverbium et componitur falsum ⁶falsifico -as et fallo componitur ⁷refello, quod caret supinis.

F LV

¹FRIGEO -es neutrum et caret supinis, inde ²frigus frigoris, a quo ³frigidus -a -um -dior -simus, ⁴frigiditas -tis. Item a frigore ⁵frigero -as,

[19] Lc. 13, 6, 1635 dicebant autem hanc similitudinem, arborem fici habebat quidam plantatam [20] Lc. 21, 29, 1650 [21] Prisc. *Inst.* VI 76, 9-14, 261 Martialis in I epigrammaton: ...Dicemus ficus, quas scimus in arbore nasci: dicemus ficus, Caeciliane, tuos (*v. l.* Ceciliane) – *cf.* Mart. I 65, 4, 35 Ceciliane] Laetiliane (*v. l.* Caecil.) [22] Ter. *Ad.* 713, 309 [23] famelicus] familiaris B

quod non est in usu, quod componitur ⁶refrigero -as, a quo ⁷refrigerium -ii et ⁸refrigerasco. Item a frigeo ⁹frigesco.

F LVI

¹FUNUS -eris, a quo ²funereus -a -um^[24] et ³funestus -a -um et ⁴funusculum -li et ⁵funero -as neutrum et ⁶funebria -brium, quod tamen in plurali dicitur.

F LVII

¹FUMUS -mi, a quo ²fumosus -a -um et ³fuligo -nis et ⁴fumo -as neutrum et ⁵fumigo -as et fumus componitur ⁶fumificus idest fumum faciens.

F LVIII

¹FUNIS -nis, inde ²funiculus et ³funalis.

F LIX

¹FENUS -noris, inde ²feneror -raris deponens, a quo ³fenerator -toris.

F LX

¹FRENUM -ni, a quo ²freno -as, quod componitur ³refreno -as inde ⁴frenaculum. Et frenum componitur ⁵effrenis vel ⁶effrenus -a -um idest sine freno et sciendum in singulari hoc frenum -ni in plurali vero hi freni vel^[25] hec frena dicimus.

F LXI

¹FRENESIS infirmitas capitis, a quo ²freneticus -a -um.

F LXII

¹FALX -cis inde ²falco -as neutrum.

F LXIII

¹FULCIO -cis fulcii vel fulsi verbum activum.

F LXIV

¹FARCIO -cis farsi fartum neutrum, a quo ²fartor -ris et ³fartura -e et ⁴farcimentum -ti et componitur farcio ⁵confercio -is, ⁶refercio -is.

[24] funereus -a -um] *bis scrip., linea corr.* AB [25] vel] *om.* C

F LXV

¹FABER -bri, a quo ²fabrilis -le et ³fabrica -e et ⁴fabrico -as neutrum et componitur faber ⁵aurifaber.

F LXVI

¹FANUM -ni componitur ²profanus -ni idest procul a fano et ³profano -as activum. Item a fano ⁴fanaticus -i custos fani.

F LXVII

¹FREMO -mis -mui neutrum et caret supinis, inde ²fremitus -tus -tui et ³fremebundus -a -um et ⁴fremidus -a -um. Ovidius in quinto 'fremida regalia turba atria conplentur'^[26]. Item componitur fremo ⁵infremo.

F LXVIII

¹FACIES -ei et componitur ²superficies.

F LXIX

¹FURO -ris neutrum et caret preterito et supinis sed ab insanio mutat preteritum, quod est insanivi, inde ²furor -ris et ³furibundus -a -um et ⁴furia -e, a quo ⁵furialis.

F LXX

¹FASTUS -tus -tui, a quo ²fastidium -dii et ³fastidiosus -a -um et ⁴fastidio -dis -divi neutrum.

F LXXI

¹FRETUM freti componitur ²transfreto -as.

F LXXII

¹FATEOR -teris fassus sum deponens et componitur ²confiteor, a quo ³confessor et ⁴confessio, ⁵profiteor professus.

F LXXIII

¹FRONDES -dis, a quo ²frondosus -a -um et ³frondeo -des frondui neutrum et caret supinis, inde ⁴frondesco -cis inchoativum.

[26] Ov. Met. V 2-3, 102

F LXXIV

¹FORMIDO -as neutrum, a quo ²formido -nis et ³formidolosus -a um.

F LXXV

¹FATUUS -a -um, inde ²fatue adverbium et componitur ³infatuo -as activum.

F LXXVI

¹FRUSTUM -ti, a quo ²frustatim adverbium.

F LXXVII

¹FRUST<R>OR -aris - tus sum, a quo ²frustra adverbium.

F LXXVIII

¹FERRUM -ri, a quo ²ferreus -a -um et ³ferramentum -ti et ⁴ferreatus -a -um et ⁵ferrugo^[27] -ginis, a quo ⁶ferrugineus -a -um et componitur ⁷ferriger -a -um.

F LXXIX

¹FREQUENS omnis generis, a quo ²frequentia -e et ³frequenter adverbium et comparatur -tior -simus. Item a frequens ⁴frequento -as activum.

F LXXX

¹FENUM -ni, a quo ²fenile locus ubi fenum mittitur.

F LXXXI

¹FENDO -dis neutrum, quod non est in usu, quod componitur ²defendo -dis^[28] -sum -su^[29], a quo ³defensor -ris et ⁴defensorius -a -um et a supino defensu ⁵defenso -as activum. Componitur etiam fendo ⁶offendo activum, a quo ⁷offensor et ⁸offensio et ⁹offensaculum; ponitur etiam offendo pro invenio.

F LXXXII

¹FALERO -as idest orno activum, a quo ²falera idest ornamentum.

[27] ferrugo] *om.* B [28] neutrum...-dis] *a lat. scrip.* A [29] -sum -su] -sus -sum C

Expositiones ¹ .	10	Galilea, volutabrum impietatis ¹³ .
1 Gabriel, fortitudo Dei ² vel ³ latitudo ⁴ .	11	Gart, advena vel divisio ¹⁴ .
2 Gad, felicitas vel accinctus ⁵ .	12	Gehennon, vallis gratuita ¹⁵ .
3 Gedeon, experimentum iniquitatis vel circuitus in utero ⁶ .	13	Gehenna, infernus ¹⁶ .
4 Galaad, acervus testimonii vel divisio ⁷ .	14	Geth, torcular ¹⁷ .
5 Gersan, incola vel advena ⁸ .	15	Gomor ¹⁸ , mensura V sextariorum, X librarum ¹⁹ .
6 Gergeseus, colonum eiciens vel advena appropinquans ⁹ .	16	Gezi, prerumptum videns ²⁰ .
7 God, tectum ¹⁰ .	17	Gimel, plenitudo ²¹ .
8 Gregorius, vigil ¹¹ .	18	Gomer, Galli ²² .
9 Galgal, revelatio ¹² .	19	Ge, terra.
	20	Geometria, terre mensura.
	21	Geometer, terre mentor.
	22	Genesis, generatio.

1. expositiones] *om.* AB 2. Euch. *Instr.* II 185, 14 3. vel] *sup. scrip.* A *om.* B
4. Sum. Hein. II 310, 1 Gabriel fortitudo >dei< vel latitudo dei 5. Hier. *Lib.* 75, 13
6. Hier. *Lib.* 100, 20-1 *ibid.* 157, 3 7. Hier. *Lib.* 67, 4-5 8. Hier. *Lib.* 67, 7
9. Hier. *Lib.* 66, 24-5 10. Hier. *Lib.* 131, 30 Gog tectum Sum. Hein. II 310, 7
God/Gog tectum/tecum 11. Sum. Hein. II 312, 41 – *cf.* γρηγορέω 12. Galgal]
Galgad C Hier. *Lib.* 87, 23 Galgal rota vel revelatio Sum. Hein. II 310, 8 Gal-
dat/Galgat/Galgal revelatio 13. Hier. *Lib.* 131, 2 Galilaea volubilis sive trasmigra-
tio facta (*v. l.* Galilea) Sum. Hein. II 310, 9 Galilea transmigratio vel volubilis (*v. l.*
volutabrum inpietatis) 14. Hier. *Lib.* 87, 22-3 Garizim divisio sive advena Sum.
Hein. II 310, 11 Garizim/Gart advena vel divisio 15. Hier. *Lib.* 136, 21-2 Gehen-
nam de valle sunt sive vallis gratuita Sum. Hein. II 310, 12 16. Sum. Hein. II
310, 13 17. Hier. *Lib.* 94, 25 18. gomor] gomorum C 19. Hier. *Lib.* 75, 19
Sum. Hein. II 311, 15 Gomor mensura .v./xv. sextariorum id est decem librarum (*v. l.*
Gomorum) 20. Hier. *Lib.* 111, 8 Geezi praeumptum videns vel vallis visio (*v. l.*
Gezi) Sum. Hein. II 311, 16 Gezi/Giezi prerumptum videns 21. Hier. *Lib.* 119,
20-1 22. Hier. *Hebr. Quaest. in Gen.* 10, 21, 11, 11 Sunt autem Gomer Galatae
Sum. Hein. II 311, 18

23	Geon, fluvius paradisi, ipse est Nilus preruptus interpretatur ²³ .	43	Gigantomachia, Gigantum pugna.
24	Geor<g>ius, terre cultor ²⁴ .	44	Gnostici, scientes, quidam heretici.
25	Georgia ²⁵ , terre cultura ²⁶ .	45	Gnoti seauton, proverbium, scito te ipsum.
26	Gramma, littera.	46	Gnesios ³⁰ , proprius vel germanissimus.
27	Grammatica, litteratura.	47	Gnesio tecno ³¹ proprio ³² filio ³³ .
28	Grammaticus, litteratus.	48	Geronta, senex.
29	Graphia, scriptura.	49	Gerotochonium, locus ubi senes aluntur ³⁴ .
30	Grapho, scribo.	50	Gynnos, nudus.
31	Gala, lac.	51	Gynnasia, nuditas.
32	Gramatheus, doctus.	52	Gynnasium, locus ubi nudi luctabantur vel locus ubi aliquid discitur.
33	Graphius, stilus cum ²⁷ quo scribitur.	53	Gynnologizo, exerceo ³⁵ .
34	Galbanus, species pigmenti albi.	54	Gynnologisis, rationalis vel exercens ³⁶ .
35	Galaxius, circulus lacteus.	55	Glycon, dulcis.
36	Galumna, velamen candidum.	56	Gnomon, stilus, qui in horologio umbram facit.
37	Genes, mulier ²⁸ .	57	Gith, cumich ³⁷ .
38	Galathe, Galli a candore.		
39	Gregorio, vigilo ²⁹ .		
40	Graius, Grecus.		
41	Graiugena, Grecus genere.		
42	Genealogia, generationis sermo.		

23. Hier. *De situ* PL, 23, 945a Geon, fluvius, qui apud Aegyptios Nilus vocatur, in paradiso oriens *id. Lib.* 66, 23 Geon pectus sive prae-ruptum Isid. *Etym.* XIII, XXI 7, 105 Sum. Hein. II 311, 19 24. Sum. Hein. II 311, 26 Georgius/Georius terre cultor 25. georgia] georia C 26. Sum. Hein. II 311, 27 Georgia/Georia terre cultura 27. cum] *om.* A 28. Sum. Hein. II 312, 42 *cf.* γυνή 29. *cf.* γρηγορέω 30. γνήσιος 31. Pap. G 136b Gnesios γνήσιος graece legitimus filius 32. proprio] pronon A proprius B 33. Sum. Hein. II 312, 47.2 Gnesio tecno proprio filio (*v. l.* pronon) 34. Sum. Hein. II 312, 49 Gerontochomium/Gerotochomium locus ubi senes aluntur (*v. l.* Gerotochonium) 35. Crem. 1990, 83 36. Pap. G 135b Gynnologisis rationalis a graeco γυμνολογιζω idest exerceo Sum. Hein. II 313, 54 Gynnologisis rationalis/rationaris/ratiocinaris vel exercens/exerces 37. Sum. Hein. II 314, 71 Git/Gith quoddam infirmum semen > id est < uelcumich/cumich/prothuurz Dief. G 262a v. Gid: Git...kuemmich - *Kümmel*

58	Glycerium, dulcicula.	75	Guila, slunt ⁴⁶ .
59	Gorgo, terror.	76	Gula, kela ⁴⁷ vel commessatio ⁴⁸ .
60	Gorgones, terribiles.	77	Gingive, hilera ⁴⁹ .
61	Gethe, Gothi.	78	Gurgulium, meatus ad os et nares.
62	Gorpeios, mensis november et signum eius scorpius ³⁸ .	79	Genitalia, pudenda corporis.
63	Gaza, thesaurus persica lingua.	80	Garrulus, loquax.
64	Gazophilacium, erarium, scazhus ³⁹ .	81	Geniculum, diminutivum a genu.
65	Gallo greci, Galli de Grecis nati.	82	Geniculatus, genibus provolutus.
66	Graphicus, pictus.	83	Gesticulatio, motus musicus ⁵⁰ idest saltatio ⁵¹ .
67	Glossa, lingua vel absolutio sermonis.	84	Graticula vel craticula, rost vel hūrt ⁵² vel harst ⁵³ .
68	Giphus, diffinitio ⁴⁰ .	85	Gluten, lim ⁵⁴ .
69	Gungustia, angusta habitatio ⁴¹ .	86	Glaber vel glabellis, calvus ⁵⁵ .
70	Gereom, initium floris ⁴² .	87	Gippus, hover ⁵⁶ .
71	Generosus, nobilis.	88	Gracilis, subtilis.
72	Generositas, nobilitas.	89	Gipposus, houerohter ⁵⁷ .
73	Gene, hufila ⁴³ .	90	Globus, cuneus vel rotundus.
74	Glis, cisimus ⁴⁴ vel potius gurgulio, engerinc ⁴⁵ .		

38. Pap. G 137a 39. Sum. Hein. II 313, 62 Gazophilatium erarium >id est< scazhus - *Schatz* 40. *cfr.* γύψος 41. Sum. Hein. II 313, 66 Gunguscio angusta habitatio (*v. l.* gunguscia) *in app.: lies* gurgustium? 42. Sum. Hein. II 313, 67 Gereomen initium floris (*v. l.* gereom) *in app.: lies* germen? Clos. I Ge 630, 62 Gereomen Gerte, scilicet jnicium floris 43. Sum. Hein. II 314, 74 Gene partes sub oculis id est hufila 44. Ael. 309, 11 glis sisemūs Clos. I Gl 641, 25 T Glis, -ris Zizemus 45. Sum. Hein. II 314, 72 Glis cisimus vel potius gurgulio >id est< engiring/engerlinc (*v. l.* engering) Dief. G 265b Glis...engerlic...cisimus - *Engerling* 46. Sum. Hein. II 314 Clos. I Gu 658, 6 Gula Slunt - *Schlund* 47. Dief. G 271a Gula...kele - *Kehle* 48. Sum. Hein. II 314, 78 49. hilera] bilera A Sum. Hein. II 314, 75 Gingive caro circa dentes id est bilarna/bilare (*variae lectiones* bilera, hilera) 50. musicus] mosicus C 51. Sum. Hein. II 315, 82 Gesticulatio motus musicus id est >saltatio< wichunga/winchunga/wisunga (*v. l.* mosicus) 52. hūrt] hurt B 53. harst] harzt A harist B Sum. Hein. II 315, 83 Graticula vel craticula rost vel hurt vel harst (*variae lectiones* hūrt, harist) Dief. G 269a Graticula...hurt - *Bratrost* 54. Clos. I 645, 45 - *Leim* 55. Sum. Hein. II 315, 85 Glaber vel glabelus/glabelus/glabellis calvus >caluer< 56. Clos. I 636, 12 - *Höcker* 57. houeroht-

91	Globulus, cluelin ⁵⁸ .	107	Galli, sacerdotes dee terre.
92	Gratiosus, caritativus.	108	Galli castrati ⁶⁵ , hanon ⁶⁶ .
93	Gremium, sinus.	109	Gallinacius, gallinarum gal-
94	Gremium, siccamen ligno-
rum vel germen novum post
sectionem primam idest
amat ⁵⁹ .	110	Gallicinium, pars noctis cum
galli cantant.
95	Glarea, genus terre tenacis.	111	Glaucus, viridis.
96	Graculus, rüch ⁶⁰ .	112	Genius, naturalis deus vel an-
gelus cuiusque hominis.
97	Grillus, heimo ⁶¹ .	113	Garum, unguentum gutturis.
98	Gladiola, svertela ⁶² .	114	Genialis, voluptuosus.
99	Grossus, fructus fici immatu-
rus.	115	Gratie, tres dee voluptatis.
100	Genuinum, naturale, inti-
mum.	116	Gratia, pulchritudo vel indul-
gentia.
101	Genuinus, dens maior, kinne-
zan ⁶³ .	117	Gratuitus, gratis datus non
emptus.
102	Gesta mancipalia vel dicta.	118	Gradus, ascensus vel ordo vel
incessus.
103	Gravitas, morum maturitas
vel molestia vel ponderositas
corporis, grossitudo.	119	Gerulus, baiolus, portitor.
104	Gutta, quoddam pigmentum
vel stilla.	120	Gemini, bini vel simul geniti
vel signum in zodiaco.
105	Gleba, cespes durus idest scol-
la ⁶⁴ .	121	Getulus, Afffricanus.
106	Gradivus, Mars, deus belli.	122	Gregarius, de grege, plebeius,
vulgaris.
		123	Gnatus, filius.
		124	Gemelli, simul geniti.

ter] houerothor AC Sum. Hein. II 315, 86 Gippus/Gibbus id est houer/houerohter (v. l. houerothor) Dief. G 262a Gibbosus...houerothor 58. cluelin] chielin B Sum. Hein. II 315, 88 Globulus id est clueli/cluwelin/clungelin (v. l. cluelin) Dief. G 265c Globulus...cluuelin...kewlelichin - *Kügelchen* 59. Sum. Hein. II 315, 91 Gremium siccamen lignorum vel gramen/germen novum post sectionem prima id est amat Clos. I Cr 374, 31 Cremium Gruebe oder omat 60. Clos. I Gr 649, 4 61. Dief. G 270a - *Heimchen* 62. Sum. Hein. II 316, 95 Gladiolus/Gladiola swertela/swerdelin (*variae lectiones* su-, swertela) Dief. G 264b Gladiola...hochdeutsch swertel - *Schwertlilie* 63. Sum. Hein. II 316, 98 Genuinus dens maior kinnizan (v. l. kinnezan) - *Kinn/Zahn* 64. Sum. Hein. II 316, 105 Gleba cespes durus >id est< scollo/scollo - *Scholle* 65. castrati] castitati B 66. Sum. Hein. II 316, 105.2 - *Hahn*

125	Grassator, predo vel latro ⁶⁷ .	136	Gnaviter, sapienter.
126	Ganeo, gulosus, insaturabilis.	137	Geniatus, gnatus.
127	Glutto ⁶⁸ idem ⁶⁹ .	138	Genium, opinio vel ordinatio.
128	Gluvies, guttur, fauces.	139	Genimina, generationes.
129	Gurges, aquarum profunditas.	140	Grandevus, senex.
130	Grus, avis longo collo ⁷⁰ , cranech ⁷¹ .	141	Gannio, grino ⁷⁷ .
131	Glarii lapides modici quasi harena ⁷² .	142	Garrio, multum loquor ⁷⁸ vel fabulor ⁷⁹ .
132	Gerum, pilleus de iunco factus ⁷³ .	143	Gibbus, color albus intra album et rufum.
133	Glans, fructus quercus, cibus porcorum idest eichela ⁷⁴ .	144	Gestio, incipio, desidero.
134	Glans vel glandula, drūs ⁷⁵ .	145	Glomero, congrego, coniungo.
135	Gnavus, strenuus ⁷⁶ , sapiens.	146	Glisco, cresco, pinguesco.
		147	Grassor, luctor, pugno, insanio, ih ⁸⁰ toben ⁸¹ .

67. latro] lato AB 68. glutto] glinto A 69. Sum. Hein. II 318, 128 Glutto devorator/gulosus/idem >fraz< (v. l. glinto) 70. collo] *sup. scrip.* A om. B 71. Sum. Hein. II 318, 131 Grus avis longo collo id est cranich (v. l. cranech) - *Kranich* 72. Sum. Hein. II 318, 133 Glarii lapides modici + quasi harena/quos unda defluens trahit 73. Clos. I Ge 632, 77 Gerum Sebeden hūt 74. Sum. Hein. II 318, 135 Glans >fructus quercus, cibus porcorum id est< eichila vel drūs - *Eichel* 75. - *Driüse* 76. strenuus] strennuus A 77. Sum. Hein. II 319, 142 Gannio, -nis >ih< grino Dief. G 257b Gannire...grinan - *greinen* 78. loquor] loquar AB 79. Sum. Hein. II 319, 143 Garrio multum >loquor vel< fabulor >ih gron< (v. l. loquar) 80. ih] ich C 81. Sum. Hein. II 319, 147 Grassor >luctor< pugno, bachor/bacho, sevio/insanio >id est< >ih toben/ich dobon< (v. l. ich) - *toben*

Derivationes^[1].

G I

¹GAUDEO -es gavisus sum neutrum passivum, a quo ²gaudium -dii et componitur ³congaudeo.

G II

¹GERO -is gessi -tum neutrum, a quo ²gestus -tus -tui et ³gesticulatio -nis et ⁴gerulus -a -um, quod componitur ⁵nugigerulus. Item a gero ⁶gerundivus -a -um et a supino gestu^[2], u in o, fit ⁷gesto -as frequentativum, a quo ⁸gestamen -nis et componitur ⁹egero, ¹⁰digero, ¹¹suggero, ¹²congero, a quo ¹³congeries -ei.

G III

¹GRADIOR -eris gressus sum deponens, a quo ²gressus -us -ui et ³gressibilis -le et ⁴gradus -dus -dui, a quo ⁵gradalis et ⁶gradivus -vi et ⁷gradatim adverbium et gradus componitur ⁸degrado -as activum et gradior componitur ⁹aggredior, a quo ¹⁰aggressus -sus -sui, ¹¹regredior, ¹²regressus et ¹³regressibilis, ¹⁴egredior, a quo ¹⁵egressus, ¹⁶congre-dior, ¹⁷ingressus, ¹⁸ingressibilis.

G IV

¹GRATUS -tior -simus, a quo ²gratis adverbium et a gratis ³gratuito et he ⁴grates -tium -tibus et ⁵gratia -e, a quo ⁶gratiosus -a -um et ⁷grator -ris, ⁸gratulor -ris, quod componitur ⁹congratulor -aris^[3]. Item gratus componitur ¹⁰ingratus et ¹¹gratifico -as et ¹²gratificor -ris.

G V

¹GLORIA -e, a quo ²gloriosus -a -um -sior -simus, ³ose et ⁴glorior

[1] derivationes] *om.* AB [2] gestu] gestum AB [3] -aris] *om.* AC

-aris deponens, a quo ⁵gloriabilis. Item gloria componitur ⁶inglorius idest sine gloria et ⁷glorifico -as activum.

G VI

¹GARRIO -ris -vi neutrum, a quo ²garrulus -a -um et ³garrulo -as diminutivum, a quo ⁴garrulitas.

G VII

¹GANNIO -nis -nivi^[4] -nitum neutrum.

G VIII

¹GIGNO gignis genui -itum activum, inde ²genitor -³trix et ⁴genitura -e et ⁵genius naturalis deus et ⁶genialis geniale, ⁷genitivus -a -um, ⁸genus -ris, a quo ⁹generosus -a -um et ¹⁰generositas. Et genus componitur ¹¹genealogia idest sermo de genere et ¹²degener, a quo ¹³degenero -as. Item a gigno componitur^[5] ¹⁴genitalia horum -talium et genero¹⁵ componitur regenero¹⁶.

G IX

¹GELU nomen indeclinabile neutrum, inde ²gelo -as, quod componitur ³congelato -as. Item a gelu ⁴gelidus -a -um -dior -simus.

G X

¹GLACIES -ei, inde ²glacialis -le.

G XI

¹GRAMEN -nis, inde ²gramineus -a -um.

G XII

¹GERMEN -nis, inde ²germino -as -vi.

G XIII

¹GLADIUS -ii, inde ²gladiatus -a -um, ³gladiatura -e, ⁴gladiator.

G XIV

¹GUBERNO -as, inde ²gubernaculum gubernaculi, ³gubernator -⁴trix.

[4] -nivi] -nui C [5] componitur] *om.* AB

G XV

¹GLUTIO -is -tivi -titum neutrum, a quo ²glutinium -ni et ³glutino -as, quod componitur ⁴conglutino, ⁵inglutino, a quo ⁶ingluvies -ei, ⁷ingluviosus -a -um et componitur glutio ⁸transglutio.

G XVI

¹GUSTO -as neutrum, inde ²gustus -tus -tui, ³gustamen -nis et componitur ⁴degusto -as.

G XVII

¹GEMINUS -a -um, quod componitur ²gemellipara idest pariens gemellos unde Ovidius 'magna gemellipare veneramur numina'^[6]. Item a geminus ³gemino -as, quod componitur ⁴ingemino -as.

G XVIII

¹GEMO -is -mui neutrum et caret supinis, inde ²gemitus -tus -tui et ³gemebundus gemebunda -um et ⁴gemisco -cis et componitur ⁵ingemo, a quo ⁶ingemisco.

G XIX

¹GENS -tis, inde ²gentilis.

G XX

¹GRAVIS -ve -vior -simus, ²viter -vius -me adverbia et ³gravitas -tis, ⁴gravedo -nis et ⁵gravidus -a -um, a quo ⁶gravido -as neutrum. Item a gravi ⁷gravescio -cis, quod componitur ⁸aggravesco et gravis componitur ⁹pergravis idest valde gravis et gravo componitur ¹⁰aggravo, ¹¹pergravo^[7].

G XXI

¹GENU in singulari indeclinabile, in plurali verbo hec genua genuum, a quo ²genualia -lium.

G XXII

¹GNAVUS gnava -um, inde ²gnaviter adverbium et componitur ³ignavus, a quo ⁴ignavia.

[6] Ov. *Met.* VI 315, 134 veneramur] venerantur [7] pergravo] pregravo A

G XXIII

¹GRAMMA -tis idest littera, a quo ²grammatica, -³ticus.

G XXIV

¹GLAUCOMA idest caligo oculorum, unde Priscianus exemplificat secundum Plautum 'glaucomam ab oculis abiciemus eumque ita faciemus ut quod non viderunt videant'[8].

G XXV

¹GREGX -gis, a quo ²gregarius -a -um et componitur grex ³egregius -a -um idest extra gregem et comparatur egregius magis egregius -simus, quia si diceremus egregior absonum esset et ideo apponitur magnum adverbium positivo in loco comparativi et componitur grex ⁴segrego -as idest seorsum facio a grege et ⁵aggrego -as, ⁶congrego -as inde ⁷congregatio.

G XXVI

¹GYRUS -ri idest circuitus, a quo ²gyro -as.

G XXVII

¹GUMMI indeclinabile idest melia arborum[9].

G XXVIII

¹GURGULIO -nis idest euclyanus^[10], qui nascitur in faba.

G XXIX

¹GARGARIZO -as idest gangoliare, a quo ²gargarismus.

G XXX

¹GLOMERO -as -vi neutrum componitur ²conglomerato -as^[11].

G XXXI

¹GRANDIS -de -dior -simus, inde ²grandiusculus et componitur ³grandevus.

[8] Prisc. *Inst.* VI 7, 11-2, 200 Glaucumam ob oculos obiciemus eumque ita/ faciemus, ut quod viderit ne viderit/ (*variae lectiones* glaucomam, ab oculis, abiciemus, non viderit) Plaut. *Mil.* 148-9, 181 glaucumam ob oculos abiciemus eumque ita/ faciemus ut quod viderit non viderit [9] *cfr.* Hug. *Der.* G 66, 6, 532 Item a gutta hoc gummi indeclinabile, idest lacrima arborum, que est quasi gutta [10] euclyanus] euchanus C [11] -as] *om.* AB

G XXXII

¹GRASSOR -aris idest nitor -ris grassatus sum deponens.

G XXXIII

¹GANEAE -e, inde ²ganeo -nis.

G XXXIV

¹GLOBUS -bi, inde ²globosus -a -um.

G XXXV

¹GAUS<A>PUM^[12] mantile quo teguntur manus et in plurali numero hec ²gausapa declinatur et secundum quosdam hi ³gausapes.

G XXXVI

¹GEMMA -e, a quo ²gemmatus -a -um et ³gemmans -tis.

G XXXVII

GLIS multis modis dicitur. Dicitur enim ¹glis animal, quod assidue dormit, ²glis terram tenacem idest arzillam, ³glis etiam herbam lappam, alii chlettonem^[13] vocant. Unde sic proferre debemus genitivos: glis animal, glis terra tenax, glis lappa vocatur: gliridis et glissis, fit tertia denique glittis^[14].

[12] *codd.* gausopum [13] chlettonem] gleteronem BC Dief. G 265b Glis...clette - Klette [14] Eber. *Graec.* X 168-9, 82 Glis animal, glis terra tenax, glis lappa vocatur, -ris primum, glissis tenet altera, tertia glitis

Expositiones ¹ .	13	Hieroboam, iudicatio vel causa populi ¹⁵ .
1 Hiesus ² , salvator ³ .	14	Hiericho, luna ¹⁶ .
2 Heli, Deus meus vel extraneus ⁴ .	15	Hoeliab ¹⁷ , protectio mea pater ¹⁸ .
3 Helias, Dei Domini ⁵ .	16	Hierusalem, visio pacis ¹⁹ .
4 Hel, Deus ⁶ .	17	Heliamite, viri in viros ut sodomite ²⁰ .
5 Heber, transitus ⁷ .	18	Heth, vita ²¹ .
6 Helam, porticus ⁸ .	19	Hin, mensura ²² .
7 Hebrei, transitores ⁹ .	20	Hisboseth, vir confusionis ²³ .
8 He, ista ¹⁰ .	21	Historia, rei geste narratio.
9 Heliseus, Dei mei salus ¹¹ .	22	Historiographus, rei geste scriptor.
10 Hieremias, excelsus Domini ¹² .		
11 Hezechiel, fortitudo Dei ¹³ .		
12 Heliezer, Deus meus adiutor ¹⁴ .		

1. expositiones] *om.* AB 2. Hiesus] Hiesuc AB 3. Hier. *Lib.* 156, 11 Iesus salvator (*v. l.* Hiesus) Sum. Hein. II 321, 1 Hiesus salvator (*v. l.* Hiesuc) 4. extraneus] externeus AB Hier. *Lib.* 111, 26 Eli deus meus sive scandens sive scindens Sum. Hein. II 321, 2 5. Hier. *Lib.* 152, 8-9 Helias deus dominus aut fortis dominus Sum. Hein. II 321, 3 6. Sum. Hein. II 322, 16 7. Hier. *Lib.* 139, 13 Eber transitus Sum. Hein. II 321, 4 8. Sum. Hein. II 322, 14 *cfr.* a 23: aelam, vestibulum e 11: ela, porticus vel vestibulum 9. Hier. *Lib.* 145, 22 Ebraei transitores (*v. l.* Hebrei) 10. Hier. *Lib.* 119, 18 E ipsa vel ista sive suscipiens (*v. l.* He) 11. Hier. *Lib.* 111, 4 Elisaeus dei mei salus Sum. Hein. II 322, 6 12. Hier. *Lib.* 136, 6 Ieremias salus domini (*v. l.* Ieremias excelsus domini) Sum. Hein. II 322, 7 13. Euch. *Instr.* II 190, 81 Hezechiel fortitudo Domini (*v. l.* Hezechiel) Sum. Hein. II 322, 8 14. Hier. *Lib.* 75, 5 Eliezer deus meus adiutor Sum. Hein. II 322, 9 15. Hier. *Lib.* 111, 13 Ieroboam diiudicans populum vel diiudicans supernis Sum. Hein. II 322, 10 16. Hier. *Lib.* 157, 6 Iericho luna sive odor eius (*v. l.* Hiericho) 17. Hoeliab] Hooliab AB 18. Hier. *Lib.* 76, 14 Oliab protectio mea pater Sum. Hein. II 322, 11 Hoeliab/Hooliab protectio mea pater 19. Hier. *Lib.* 152, 17-8 Ierusalem visio pacis (*v. l.* Hierusalem) 20. Sum. Hein. II 322, 15 Heliamith viri in viros ut sodomites (*v. l.* Heliamite) 21. Hier. *Lib.* 119, 18 Eth vita vel vivacitas (*v. l.* Heth) 22. Num. 15, 4, 201 quod mensuram habebit quartam partem hin 23. Hier. *Lib.* 107, 26

23	Historiate, historias imitantes picture ²⁴ .	40	Heresiarches, scissure princeps ³⁰ .
24	Hibrida, ex bina gente ortus.	41	Hereticus, fidem scindens.
25	Hidor, aqua.	42	Heresiota, hereticus ³¹ .
26	Hidria, vas aquarium.	43	Hiperveritheus, mensis october ³² .
27	Hidropis, aquosus morbus.	44	Hemiolium, sescuplum, unum integrum et dimidium ³³ .
28	Hidropicus, ipso morbo laborans.	45	Homelia, popularis sermo vel allocutio.
29	Hiberus, Hispanus.	46	Heroes, terre Domini vel viri fortes ³⁴ .
30	Hironia, irrisio vel indignatio aliud dicens et ²⁵ aliud ²⁶ significans.	47	Homerocentones, excerpta.
31	Hyperbole, excedens fidem.	48	Himen, membrana in qua fiunt puerperia.
32	Hypate ypaton, princeps principalium ²⁷ .	49	Himeneus, nuptiarum deus.
33	Hisopus, herba ad purgandum pulmonem apta, absinthio similis.	50	Himeneum, nuptiale carmen vel tripudium.
34	Horoscopus, horarum inspector.	51	Hemitonium, non integer tonus.
35	Horologium, figura in qua hore inspiciuntur.	52	Hemispermium, dimidia spera.
36	Hilicus, arbor modicis foliis, glandibus parvis ²⁸ .	53	Hemithei, semidei.
37	Heberinus vel eleninus de arbore hebreo ²⁹ .	54	Hera, terra.
38	Hiacinctus, flos vel gemma aerei coloris.	55	Hammos, harenarius interpretatur ³⁵ .
39	Heresis, scissura.	56	Homousion, equalis substantie.
		57	Holocaustum, totum incensum.
		58	Hydra, serpens novem capitibus.

24. Sum. Hein. II 322, 23 Histriatę historias imitantes >picture< (*v. l.* Historiatę) 25. et] *om.* AB 26. aliud] *a lat. scrip.* B 27. Sum. Hein. II 323, 34 - ὑπάτη ὑπάτων (Mart. Cap. IX 931, 357) 28. Sum. Hein. II 323, 39 Hylicus arbor modicis foliis, glandibus parvis Clos. I Hi 678, 22 Hilicus Quercus parva 29. Sum. Hein. II 323, 39.1 - *cf.* ebeninus 30. Sum. Hein. II 324, 42 Heresiarches scissurę princeps 31. Sum. Hein. II 324, 44 32. Rab. Maur. *De comp.* XXXI 16-7, 236 october yperberetheos Sum. Hein. II 324, 45 Hyperveritheus mensis october 33. Sum. Hein. II 324, 46 34. *cf.* e 166: ereos 35. ἄμμος

59	Hydrus, anguis aquaticus.	76	Hinnit ⁴² , equus.
60	Helopes, nomen anguis ³⁶ .	77	Habena, zügel ⁴³ .
61	Hemorrois, serpens que ³⁷ percussum totum sanguine privat ³⁸ .	78	Hirudo ⁴⁴ , sanguisuga, ege-la ⁴⁵ .
62	Hypocrisis deauratio vel simulatio.	79	Hibix, steingeiz ⁴⁶ .
63	Humerus ³⁹ , ahsele ⁴⁰ .	80	Histrix, bestiola maioribus spinis quam hiricius.
64	Hypocrita, deauratus, simulator.	81	Hibis, avis egyptia serpentibus inimica.
65	Heremita, solitarius.	82	Histrio, ioculator vel vir femineis vestibus vel femina virilibus.
66	Heremus, solitudo, desertum.	83	Helluo, vorax, instabilis.
67	Helicon, mons Musarum.	84	Hellians, avide comedens ⁴⁷ .
68	Hesperus, vespertina stella idest Venus.	85	Hilluus, pallidus, a nausia ⁴⁸ .
69	Homo, ab humo dictus.	86	Hirniosus, ponderosus ⁴⁹ .
70	Heridanus, nomen fluvii, Padus.	87	Harpa, quoddam musicum instrumentum.
71	Hister, fluvius Danubius.	88	Hohe, interectio ammirantis.
72	Hiemps, frigus vel tempestas.	89	Heu, interectio dolentis vel adverbium respondentis.
73	Humeruli, texentium instrumentum, kippha ⁴¹ .	90	Heiulatus, ploratus ⁵⁰ .
74	Hebenum, lignum pretiosum nigrum.	91	Heus, adverbium vocantis.
75	Hinnibile, proprium equorum.	92	Herolium, prediolum ⁵¹ .
		93	Hactenus, hucusque.

36. *cfr.* ἑλωψ 37. que] quem C 38. *cfr.* Hug. *Der.* E 49, 3, 369 emorrois dicitur quedam serpens, quasi sanguinolenta, quia eius quem mordet totum sanguinem effluere facit Sum. Hein. II 325, 60 Hemorrois anguis/serpens que percussum toto sanguine privat 39. humerus] haimerus C 40. ahsele] ascola C Sum. Hein. II 325, 73 Humerus sculterra vel ahsela (*variae lectiones* Haimerus, ahsele) - *Achsel* 41. kippha] rippha B clippha C Sum. Hein. II 326, 74 Humeruli >texentium instrumentum< kippha/chipphen (*v. l.* clippha) Sch. 490a *s.v.* kipfa 42. hinnit] hinnum AB 43. Sum. Hein. II 326, 76 Habena zugil/zuhil (*v. l.* zügel) - *Zügel* 44. hirudo] hirundo AC 45. Sum. Hein. II 326, 84 Hirudo sanguisuga >id est< egela - *Egel* 46. Sum. Hein. II 326, 85 Hibix steingeiz vel steinboc - *Steingeiß* 47. Sum. Hein. II 327, 90 48. Sum. Hein. II 327, 91 Helluus pallidus a nausia (*v. l.* Hilluus) Pap. H 141a Helvus ruffus pallidus vel nausia 49. Sum. Hein. II 327, 92 Hirniosus ponderosus id est holoht/holohter 50. Sum. Hein. II 327, 97

94	Horridulus, tremens.	98	Hispidus, hirsutus, pilosus.
95	Horrificus, horrorem faciens.	99	Hiulcus, patens, apertus.
96	Hebes, tardus vel stultus.	100	Hio, os aperio, hisco.
97	Hesito, dubito.	101	Humo, sepelio.

51. Sum. Hein. II 327, 98 Heredium/Herediolum prediolum (*v. l.* Herolium)

Derivationes^[1].

H I

¹**HABEO** -es -ui activum, inde ²**habitus** -tus -tui, a quo ³**habitus** -nis et ⁴**habilis** -le -lior -simus, ⁵**habilitas** et **habitus** -tior, cuius comparativum posuit Terentius 'si qua est habitior^[2] aiunt esse pugilem'^[3] et a supino habitu, u in o, fit ⁶**habito**, quod componitur ⁷**inhabito**, inde ⁸**habitabilis**, ⁹**inhabitabilis**^[4], ¹⁰**habitatio**^[5], ¹¹**habitator**. Item habeo componitur ¹²**adhibeo** -bes, ¹³**cohibeo** -bes, ¹⁴**inhibeo** -bes, ¹⁵**prohibeo** [pro] et cetera.

H II

¹**HEREO** -res hesi hesum neutrum, inde ²**heresis** idest dubitatio ponitur. Enim hereo pro dubito et ab heresi ³**hereticus**. Item ab hereo ⁴**heres** -dis, a quo ⁵**hereditas** -tis et ⁶**heredito** -as neutrum. Et componitur heres ⁷**heredipeda** idest hereditatem petens et ⁸**coheres** -dis et a supino hesum -su, u in i et addita to, fit ⁹**hesito**. Item hereo componitur ¹⁰**adhereo**, ¹¹**cohereo**, ¹²**inhereo**, ¹³**subhereo**.

H III

¹**HONORO** -as activum, a quo per apocopen^[6] ²**honor** -ris, quod componitur ³**honorifico** -as, a quo^[7] ⁴**honorificabilis** -le, -⁵**liter**. Item ab honore ⁶**honestas** -tis, a quo ⁷**honestus** -a -um -tior -simus, ⁸**honeste** et ab honesto ⁹**honesto** -as activum, quod componitur ¹⁰**dehonesto** -as, ¹¹**inhonesto**. Item ab honore ¹²**honorabilis** -lior -simus, -¹³**liter** et componitur ¹⁴**inhonoro** -as.

[1] derivationes] *om.* AB [2] habitior] habilior AB [3] Ter. *Eum.* 315, 127 siquaeſt habitior paullo pugilem eſſe aiunt (*v. l.* -lior) [4] inhabitabilis] inhabitalis AB [5] habitatio] habitator in A habitator B [6] apocopen] apocapen A [7] honorifico -as, a quo] *om.* AB

H IV

¹HONUS -eris, inde ²honerosus, honerosior -simus, ³honerositas et ⁴honero -as activum, quod componitur ⁵exhonero -as.

H V

¹HAURIO -ris -si -stum neutrum, a quo ²haustus -tus -tui et componitur ³exhaurio.

H VI

¹HUMUS -mi, a quo ²humi adverbium et ³homo -nis, a quo ⁴humanus -a -um, inde ⁵humanitas -tis, ⁶humaniter adverbium; item ⁷abhomino ⁸homuncio et ⁹homunculus -li, ¹⁰hominium^[8] -ni; componitur etiam ¹¹homicida^[9], inde ¹²homicidium et ¹³semihomo et ¹⁴abhominor^[10] -aris idest separari^[11] ab homine, inde^[12] ¹⁵abhominabilis. Item ab humo ¹⁶humo -as, quod componitur ¹⁷inhumo. Item componitur humus ¹⁸posthumus.

H VII

¹HOSPES -tis omnis generis, inde ²hospita et ³hospitalis -le, ⁴hospitalitas, ⁵hospitium -tii, inde ⁶hospitiolum et ⁷hospitor -aris et hospes componitur ⁸inhospes.

H VIII

¹HERI adverbium temporis, inde ²hesternus -a -um.

H IX

¹HABUNDO -as, inde ²habundus -a -um, ³habundabundus -a -um, ⁴de et ⁵habundanter adverbia et ⁶habundantia -e^[13].

H X

¹HAMUS -mi, inde ²hamatus -a -um.

H XI

¹HEREMUS -mi, inde ²heremita.

[8] hominium] hominum AB Hug. Der. H 62, 11, 585 hominium idest servitium hominis [9] homicida] homicia AB [10] abhominor] abhominior A [11] separari] separaris AB [12] ab homine inde] om. A [13] -e] om. A

H XII

¹HOSTIUM -tii, inde ²hostiarius -a -um, ³hostiatim adverbium.

H XIII

¹HOSTIS communis generis, inde ²hostilis -le, ³liter, ⁴hostia -e.

H XIV

¹HASTA -e, inde ²hastile et ³hastatus -a -um.

H XV

¹HIEMS -mis, a quo ²hiemalis -le et ³hibernus -a -um et ⁴hibernaculum -li et ⁵hiemo -as activum.

H XVI

¹HILUS^[14], quod ponebant antiqui pro ullo, inde componitur ²nichil idest non aliquid et hoc ³nichilum^[15] -li, a quo componitur ⁴abnichilo -as.

H XVII

¹HISTORIA -e, inde ²historicus^[16] -ca -cum et ³historiographus idest scribens historias et ⁴historialis -le.

H XVIII

¹HUMEO -es neutrum et caret supinis, inde ²humor -ris, ³humidus -a -um, ⁴humesco -cis inchoativum et ⁵humecto -as frequentativum.

H XIX

¹HORREO -es neutrum et caret supinis, a quo ²horror -roris, quod componitur ³horrifer -ra -rum, ⁴horrificus -ca -cum. Item ab horreo ⁵horribilis -le, ⁶liter, ⁷horridus^[17] -a -um -dior -simus et ⁸horresco -cis et componitur ⁹abhorreo.

H XX

¹HIC huius huic, a quo ²hic et ³huc et ⁴hac et ⁵hinc adverbialia. Et componitur hic ⁶istic idest iste hic^[18].

[14] *cfr.* hilum [15] nichilum] nihilum B [16] historicus] historiacus C [17] horridus] horridos AB [18] iste hic] *mutato ordine* AB

H XXI

¹HIO -as -vi neutrum, a quo ²hiatus -tus -tui et hio componitur ³inhio. Item ab hio ⁴hisco -cis, quod componitur ⁵fatisco, ⁶dehisco. Et notandum quod omnia inchoativa formantur a secunda persona suorum primitivorum addita co, preter hisco, quod deberet facere hiasco, sed causa euphonie hisco facit.

H XXII

¹HILARIS -re -rior -simus. Terentius in Eunuchio 'tu pol quidem hilariores'^[19] et ab hilari ²hilaritas -tis, ³riter adverbium, ⁴hilaro -as, quod non est in usu quod componitur ⁵exhilaro.

H XXIII

¹HERBA -e, inde ²herbidus -a -um et ³herbosus^[20] -a -um.

H XXIV

¹HIRCUS -ci, a quo ²hircosus -a -um, ³hircinus -a -um et ⁴hirsutus -a -um et ⁵hispidus -a -um.

H XXV

¹HEBEO -es -bui neutrum et caret supinis, a quo hic et hec et hoc^[21] ²hebes inde ³hebetō -as -vi.

[19] Ter. *Eun.* 731, 149 certe tu quidem pol multo hilarior A [20] herbosus] *add.* -sus [21] et hoc] *om.* A

Expositiones¹.

1	Iapheth, latitudo ² .	12	Ioram, qui est excelsus ¹³ .
2	Iebuseus, calcatus vel presepe eorum ³ .	13	Iamnes, marinus magnus vel ubi est signum eius ¹⁴ .
3	Ismahel, exauditio Dei ⁴ .	14	Iahel, ascensio ¹⁵ .
4	Ismahelita, exauditio sui ⁵ .	15	Iaix, illuminans ¹⁶ .
5	Isaac, risus ⁶ .	16	Iepte, apertus vel aperiens ¹⁷ .
6	Iacob, supplantator ⁷ .	17	Isai, in sole sacrificium vel incensum ¹⁸ .
7	Israhel, princeps cum Domino vel vir videns Deum ⁸ .	18	Idida, dilectus vel amabilis Domini ¹⁹ .
8	Iudas, confessio vel glorificatio ⁹ .	19	Iosaphat, Domini iudicium ²⁰ .
9	Ioseph, auctus vel amplificatus ¹⁰ .	20	Ioas, spirans vel temporalis vel mora Domini ²¹ .
10	Isachar, merces ¹¹ .	21	Ioatham est perfectus vel perfectio Domini ²² .
11	Iob, dolens ¹² .	22	Iosias ubi est ²³ .

1. expositiones] *om.* AB 2. Hier. *Lib.* 67, 11-2 Iafeth latitudo Sum. Hein. II 329, 2 Iafeth latitudo (*v. l.* Iaphet) 3. Hier. *Lib.* 75, 23-4 Iebusi calcatus sive prae-sepe meum Sum. Hein. II 329, 3 4. Hier. *Lib.* 7, 15 5. Pap. I 165b Ismahel...a quo Ismahelita...interpretatur auditio Dei Sum. Hein. II 329, 5 6. Hier. *Lib.* 7, 15 7. supplantator] subplantator C Hier. *Lib.* 7, 19 Iacob subplantator Sum. Hein. II 329, 7 Iacob supplantator (*v. l.* subplantator) 8. Hier. *Lib.* 75, 21 9. Hier. *Lib.* 136, 27-8 10. Hier. *Lib.* 157, 5-6 11. Hier. *Lib.* 67, 19-20 Issachar est merces (*v. l.* Isachar) 12. Hier. *Lib.* 133, 24 13. Hier. *Lib.* 111, 16 14. Hier. *Lib.* 157, 21 15. Hier. *Lib.* 5, 14-5 Iahiel requies dei (*v. l.* Iahel) Sum. Hein. II 330, 15 16. Hier. *Lib.* 82, 2-3 Iair illuminans Sum. Hein. II 330, 16 Iair illuminans (*v. l.* Iaix) 17. Hier. *Lib.* 94, 9-10 18. Hier. *Lib.* 111, 14-5 Issai insulae sacrificium vel holocaustum Sum. Hein. II 330, 18 Isai in sole sacrificium vel incensum (*v. l.* insule) Rab. Maur. *Comm. in lib. Ruth* PL., 108, 1222c Isai insulae sacrificium vel incensum Pap. I 165b Isai interpretatur insule holocaustorum vel sacrificium 19. Hier. *Lib.* 107, 4-5 Ididia amabilis domino Sum. Hein. II 330, 19 20. Hier. *Lib.* 111, 16-7 21. Hier. *Lib.* 100, 27 Ioas sperans sive temporalis vel domini robur Sum. Hein. II 330, 22 Ioas spirans vel temporalis sive domini mora 22. Hier. *Lib.* 116, 5-6 23. Hier. *Lib.* 136, 31-1

23	Ioachaz, robustus ²⁴ .	37	Iudei, a Iuda idest confidentes ³⁸ .
24	Ioachim ubi est preparatio Domini ²⁵ .	38	Ismahelite, Sarraceni, Agareni.
25	Ieu ipse vel est ²⁶ .	39	Iavan, Iones, Greci ³⁹ .
26	Isaias, Domini salus ²⁷ .	40	Iair, secundus mensis, maius ⁴⁰ .
27	Ionas, columba vel dolens ²⁸ .	41	Iori, columba mea ⁴¹ .
28	Iohel, incipiens vel est Deus ²⁹ .	42	Iotari, Dominus excelsus ⁴² .
29	Iohannes, gratia Dei vel in quo est gratia ³⁰ .	43	Idumea, terrena vel cruenta ⁴³ .
30	Iubileus ³¹ , quinquagesimus annus vel commutans vel remittens ³² .	44	Idioma, cuiusque lingue proprietas, que in aliam non facile transfertur.
31	Iebus quondam Ierusalem dicta est ³³ .	45	Idiota, indoctus, unam tantum linguam sciens.
32	Ioth, principium ³⁴ .	46	Iacticos, principes ⁴⁴ .
33	Ior, fluvius ³⁵ .	47	Ia<ci>n<c>tine pelles iacinctini coloris ⁴⁵ .
34	Iordanis, descensus vel descensor ³⁶ .	48	Iaspis, gemma viridis, subnigra.
35	Iordanis a duobus fontibus, Ior et Dan.	49	Idoneus, aptus, utilis, sufficiens.
36	Iudith, laudans ³⁷ .	50	Idolum, simulacrum.
		51	Idolium, templum idolorum.

24. Hier. *Lib.* 127, 20 Ioachal robustus et fortis Sum. Hein. II 330, 25 25. Hier. *Lib.* 129, 11 26. Hier. *Lib.* 111, 15-6 27. Hier. *Lib.* 136, 7 Isaia salus domini Sum. Hein. II 330, 29 28. Hier. *Lib.* 116, 4-5 Iona columba vel ubi est donatus sive dolens Sum. Hein. II 330, 30 29. Hier. *Lib.* 104, 1 30. Hier. *Lib.* 146, 16-7 31. Iubileus] Iubeleus C 32. Sum. Hein. II 330, 33 Iubileus quinquagesimus annus vel commutans vel remittens (*v. l.* Iubeleus) 33. Pap. I 150b Sum. Hein. II 330, 34 Iebus quondam hierusalem dicta est inde >Iebuseus< 34. Hier. *Lib.* 119, 23 35. Pap. I 164a 36. Hier. *Lib.* 67, 20 37. Hier. *Lib.* 67, 18 38. Hier. *Lib.* 154, 22 Iudaeis confitentibus vel laudantibus Sum. Hein. II 331, 40 39. Isid. *Etym.* IX, II 28, 348 Iavan, a quo Iones, qui et Graeci Sum. Hein. II 331, 42 Iavan iones, greci 40. Rab. Maur. *De Univ.* PL, 111, 300c Secundus eorum mensis Iar Maio Sum. Hein. II 331, 43 Iair secundus mensis id est maius 41. Hier. *Lib.* 140, 28-9 Ioni columba mea Sum. Hein. II 331, 44 42. Hier. *Lib.* 140, 29-30 Ioiarim dominus exaltans vel est exaltans Sum. Hein. II 331, 45 Iotarim dominus excelsus (*v. l.* Iotari) 43. Hier. *Lib.* 139, 22 Idumaea rufa sive terrena (*v. l.* Idumea) Sum. Hein. II 331, 46 44. Sum. Hein. II 331, 49 45. Sum. Hein. II 331, 51 Iacinctine/Iantine pelles iacinctini coloris

52	Ichoos, sonus vel galm ⁴⁶ .	68	Inguina, pudenda vel hegedrūs ⁵⁷ .
53	Ieros, sacerdos.	69	Illustris, famosus, magnificus.
54	Iereon, sacerdotale.	70	Interrasilis, intra limatus, underfigelot ⁵⁸ .
55	Ierarcha ⁴⁷ , summus sacerdos ⁴⁸ .	71	Incestus, fornicator immundus.
56	Isos, iustus vel equus.	72	Incastratura, coniunctio tabularum, nūth ⁵⁹ .
57	Igios, filius ⁴⁹ .	73	Impetigo, cutellus ⁶⁰ vel ruda ⁶¹ .
58	Ianto, prandeo ⁵⁰ .	74	Inquilius, vernaculus vel advena.
59	Icona, imago vel figura.	75	Ixion, avis alba, vulturi similis sed minor ⁶² .
60	Iantaculum, prandium.	76	Illuvies, effusio.
61	Infronitus, non frenatus, sine moderamine.	77	Iuniperus, wachalter ⁶³ .
62	Indapatia verba stulta, inepta ⁵¹ .	78	Incisio ⁶⁴ , divisio, discerptio ⁶⁵ .
63	Involucrum, convolutio vestium, idest wollöchl ⁵² .	79	Infustus, infelix.
64	Ibrix, ex apro et scropha nascitur ⁵³ .	80	Impostor ⁶⁶ , fraudem faciens vel simulator.
65	Iecur, lebera ⁵⁴ .		
66	Ilia, lanco ⁵⁵ .		
67	Internea, intestina, viscera ⁵⁶ .		

46. Sum. Hein. II 332, 57 Ichos sonus id est galm Köbl. G 62 galm (Schall)...clangor...sonitus 47. ierarcha] ierarchia *corr.* ierarcha A ierarchia BC
 48. Sum. Hein. II 332, 60 Ierarcha summus sacerdos (*v. l.* Ierarchia) 49. Sum. Hein. II 332, 62 – *cfr.* υἱός 50. Pap. I 149a 51. Sum. Hein. II 333, 69 52. Sum. Hein. II 333, 70 Involucrum convolutio vestium id est uollöchl/wollöchl/wel
 53. Isid. *Etyim.* XII, I 60, 42 in animantibus bigenera dicuntur que ex diversis nascuntur ut...hybridæ ex apris et porcis 54. lebera] lebera C Sum. Hein. II 333, 72 Iecur/Iecor lebera – *Leber* 55. Sum. Hein. II 333, 73 Ilia lancha/lanchen (*v. l.* lanco) – *Flanken* 56. Sum. Hein. II 333, 74 Intranea intestina, viscera (*v. l.* internea) *cfr.* interanea 57. hegedrūs] hegendrös AB Sum. Hein. II 333, 76 Inguina pudenda id est hegedrūs/hegedrūsa/hegedrūsi Dief. I 298c *s. v.* inguen 58. Sum. Hein. II 333, 79 Interrasilis interlimatus id est unterfiloter/underfigiloter – *unter/feilen* 59. Sum. Hein. II 333, 80 Incastratura coniunctio tabularum id est nūth – *Nut* 60. MLW II C 2175, 37 cute(l)la (cutis) pellicula 61. Sum. Hein. II 333, 82 Impetigo cutellus/*citerlus >vel< ruda – *Räude* 62. Pap. I 169b Ixion avis de genere vulturis, alba et minor quam vultur 63. Clos. II Ju 762, 24 – *Wacholder* 64. incisio] incisio AB 65. Sum. Hein. II 334, 87 Incisio divisio, discerptio (*v. l.* Inscisio) 66. impostor] inpostor C

81	Immunitas, securitas.	99	Iactura, iactus vel dampnum.
82	Iubilum, letitia, que fari non potest.	100	Impendio voluntarie.
83	Incluser, qui gemmas includit.	101	Inconsulte, sine consilio.
84	Inclusus, closenare ⁶⁷ .	102	Improbilas, procacitas, presumptio.
85	Infusorium, vas in quod funditur.	103	Insigne, decus vel nobilitas.
86	Ignavus, iners, piger, insipiens.	104	Inhumanitas, inclementia.
87	Ignominia, infamia.	105	Insertibilis, innumerabilis.
88	Index, digitus iuxta pollicem.	106	Indempnis, sine dampno.
89	Impudicus, longissimus digitus.	107	Indago, investigatio.
90	Institor, negotiator.	108	Intercapedo, intervallum ⁷⁰ , separatio ⁷¹ .
91	Imbrex, tegula, quia imbrem arcet.	109	Interstitium ⁷² , interpositio.
92	Insulsus, insipiens, indoctus, sapientie sale non conditus.	110	Intercessor, adiutor vel magister ecclesie intra duos episcopos.
93	Insolentia, inquietudo, superbia.	111	Infingatim, non simulate ⁷³ .
94	Indeptus, adeptus.	112	Inextricabilis, insolubilis.
95	Iaculus, lintwrm ⁶⁸ , anguis, qui per animalia transit.	113	Infestus, gravis inimicus.
96	Impubis, imberbis, nondum barbatus ⁶⁹ .	114	Infestis, non festivus, sine barba ⁷⁴ .
97	Indisciplinatio, inquietudo.	115	Ingenuus, liber, nobilis.
98	Intestatus, sine testimonio.	116	Ingenuitas, libertas.
		117	Ianista, ianitor ⁷⁵ .
		118	Iunicus, iuvenus ⁷⁶ .
		119	Iovis, quasi avis vel universalis ⁷⁷ .

67. Sum. Hein. II 334, 95 Inclusus >id est< closenare Clos. II In 18, 719 Inclusus Klosener - *Klausner* 68. Sum. Hein. II 335, 111 Iaculus anguis qui + animalia transiacit/per animalia transit >id est< lintwrm Clos. I Ja 695, 19 Iaculus Lintwurm - *Lindwurm* 69. barbatus] orbatus BC Sum. Hein. II 335, 112 Impubis >imberbis< nondum barbatus (*v. l.* orbatus) 70. intervallum] intervallium AB 71. Sum. Hein. II 336, 125 Intercapedo intervallum vel separatio (*v. l.* intervallium) 72. interstitium] interstatium A interstutium C 73. simulate] simulare AB Sum. Hein. II 336, 128 Infucatim non simulate (*variae lectiones* Infingatim, simulare) 74. Sum. Hein. II 336, 131 Infestes/Infestis non festivus sine barba 75. Sum. Hein. II 336, 134 Ianista ianitor >id est< turuuart< 76. Sum. Hein. II 336, 135 77. Sum. Hein. II 336, 136 Iovis quasi avis id est universalis (*v. l.* vel)

120	Iupiter, quasi iuvans pater ⁷⁸ .	142	Iuridicus, legis peritus.
121	Induperator, quasi imperator.	143	Iactatus, vexatus.
122	Ianus, deus initiorum.	144	Incus, anaboz ⁸³ .
123	Iuno, dea aeris, uxor et soror Iovis.	145	Ingluvies, gula.
124	Interduca, Iuno, quia nubentes ducit per iter ⁷⁹ .	146	Innormis, immensus.
125	In conum, in rotunditatem.	147	Incomptus, incompositus.
126	In promptu, palam, in aperto.	148	Imbellis, qui bellare non potest vel non audet.
127	Itidem, denuo vel similiter.	149	Interula, interior tunica idest camisa.
128	Identidem, iterum atque iterum.	150	Infula, vitta vel ornatus sacerdotum.
129	Incaustum, atramentum scriptorum.	151	Inedia, fames longa.
130	Indigesta, inordinata, incomposita.	152	Indigena, inde genitus.
131	Incassum, invanum.	153	Indoles, opinio vel spes.
132	Insons, innocens.	154	Iris, arcus pluvialis.
133	Illico, statim.	155	Iusum, deorsum vel ⁸⁴ inimum.
134	Incuria, negligentia.	156	Ignitior, ardentior.
135	Iugerum, iuchart ⁸⁰ .	157	Indefessus, infatigabilis.
136	Iurnalis, morgon ⁸¹ .	158	Incentiva, scintillationes.
137	Intempestum, tempus medie noctis ⁸² .	159	Impensius, studiosius.
138	Industria, ingeniositas.	160	In propatulo, in ⁸⁵ aperto ⁸⁶ .
139	Incola, advena.	161	Induvie, indumenta.
140	Imbecillus, infirmus.	162	Inenodabile, insolubile.
141	Immanis vel immitis.	163	Innitor, incumbo, insisto, confido.

78. Sum. Hein. II 336, 137 79. Osb. Der. D III 22, 189 80. iuchart] iuchait B Sum. Hein. II 337, 150 Iugerum/Iuger >agellus< morgon/iuch/iuchart >cc^oxl. pedum > >longitudinem constans< - *Juchart* 81. Sum. Hein. II 337, 150.1 - *Morgen* 82. Hug. Der. T 77, 11, 1209 unde et quedam pars noctis dicitur hoc intempestum, idest inopportunist et non aptum tempus alicui rei faciende 83. Sum. Hein. II 337, 159 Incus >incudinis< anaboz Clos. II In 721, 33 Incus Anebūs - *Amboß* 84. vel] om. AB Sum. Hein. II 338, 173 Iusum deorsum, in inum Pap. I 169a Iussum, inferiori parte Hug. Der. I 119, 631 Iusum adverbium est loci, idest deorsum, et est contrarium ei quod est susum vel sursum 85. in] non A 86. Sum. Hein. II 339, 180 In propatulo in medio/in aperto, palam (v. l. non)

164	Ineo, inchoo, incipio.	180	Inoleo, cresco.
165	Impingo, offendo, cado.	181	Interno, discerno ⁸⁹ .
166	Ire pergo, ire dispono.	182	Intervenio, subvenio, adiuvo.
167	Inficior, nego.	183	Inhibeo, detineo, prohibeo.
168	Inficie, negationes.	184	Indago, investigo.
169	Initio, consecro.	185	Insimulo, accuso.
170	Imprecor, maledico.	186	Incesso, fatigo.
171	Incido ⁸⁷ , prescido, seco ⁸⁸ .	187	Ignosco, indulgeo.
172	Incido, incurro, cado.	188	Interluo, interlabor.
173	Incedo, ambulo.	189	Indugredior, ingredior.
174	Impono, incuso, superpono, fraudem facio.	190	Intricar, immoror, retardo.
175	Irretio, implico, illigo.	191	Indusio, orno vel induo.
176	Illicio, persuadeo, seduco.	192	Insolesco, superbio.
177	Infatuo, fatuum facio vel irritum.	193	Indo, inserto.
178	Impertior, tribuo, inculco, insinuo.	194	Interpolo, divido, separo.
179	Insulto, irrideo, exprobo.	195	Instrico, defendo ⁹⁰ .
		196	Intendo, denuntio.
		197	Interlitus, deletus.
		198	Iole, locutiones pulchre ⁹¹ .

87. incido] inscido C 88. Sum. Hein. II 339, 192 Incîdo prescido, seco (*v. l.* Inscido) 89. Sum. Hein. II 340, 205 90. Sum. Hein. II 340, 219 Instrico, -cas defendo 91. Sum. Hein. II 340, 220. 2

Derivationes^[1].

I I

¹IUS iuris, inde ²iustus -tior -simus, a quo ³iuste -tius -me et ⁴iustitia -e et componitur ⁵iniustus, a quo^[2] ⁶iniustitia, ⁷iniuste. Item iustus componitur ⁸iustifico -as activum et ⁹iustitium -tii idest statio iuris et^[3] ¹⁰iuridicus -a -um et ¹¹iusiurandum -di et ¹²iniurius idest sine iure, a quo ¹³iniuria -e et ¹⁴iniurio -as vel ¹⁵iniurior -aris et ¹⁶iurgo -as, quod componitur ¹⁷obiurgo -as et ¹⁸iusiurgo idest iure urgeo vel iure vulgo et a iurgo ¹⁹iurgium -ii.

I II

¹IUDEX -cis, inde ²iudicium et ³iudiciarius -a -um et ⁴iudico -as activum, quod componitur ⁵diiudico.

I III

¹IURO -as neutrum, inde ²iuramentum -ti et componitur ³periuro, a quo ⁴periurus -a -um, ⁵periurium -rii, ⁶adiuro, ⁷coniuro, ⁸deiuro.

I IV

¹IMBER imbris, a quo ²hibernus -a -um vel secundum quosdam ab <imber et septem>^[4] componitur [imber] ³september idest septimus ab imbre, ⁴october, ⁵november, ⁶december auctorizante Prisciano^[5].

I V

¹IACIO -cis ieci neutrum et caret verbalibus, inde ²iactus -tus -tui et ³iaculum -li, a quo ⁴iaculator -ris et ⁵iaculabilis -le. Item a iacio ⁶iacto -as frequentativum et componitur ⁷adicio adieci adiectum, ⁸initio, inde ⁹in-

[1] derivationes] *om.* AB [2] a quo] *om.* AB [3] iuris et] *om.* AB [4] imber et septem] hieme x [5] Prisc. *Inst.* VI 40, 15-6, 230 'imber imbris' et ab eo composita, ut 'September Septembris', 'October Octobris'

iecto -as et^[6] ¹⁰conicio, ¹¹coniectio et ¹²coniectura -e, ¹³proicio, ¹⁴deicio, ¹⁵disicio, ¹⁶obicio, a quo ¹⁷obex -cis et ¹⁸obiectu[tu]s -tus et ¹⁹obiecto -as.

I VI

¹IACEO -es -cui neutrum et caret supinis et componitur ²adiacet, ³periacet, ⁴subiacet, ⁵interiacet.

I VII

¹IUGUM -gi, a quo ²iugalis -le et ³iugo -as, quod non est in usu, quod componitur ⁴subiugo -as et ⁵coniugo -as, inde ⁶coniugatio.

I VIII

¹IEIUNO -as neutrum, inde ²ieiunus -a -um et ³ieiunium -nii.

I IX

¹IUGIS iuge, inde ²iugiter adverbium.

I X

¹IRA -e, inde ²irascor -ceris -tus sum deponens et ³irascibilis -le, ⁴liter adverbium. Item ab ira ⁵iracundus -a -um, a quo ⁶iracundia -e.

I XI

¹IDOR Grece, aqua dicitur Latine, inde ²idropicus -ca -cum idest aquosus et ³idropisis.

I XII

¹IOCUS -ci, inde ²iocundus -a -um et ³iocunditas -tis et ⁴iocor -aris -tus sum, a quo ⁵iocatus -tus -tui et ⁶iocundor -aris et a ioco ⁷iocosus -a -um.

I XIII

¹INDEX -cis, inde ²indicium -cii et ³indico -as activum.

I XIV

¹IMITOR -aris deponens, a quo ²imitator, ³imitamen.

I XV

Hic et hec ¹INSIGNIS et hoc insigne, inde ²insignio activum.

I XVI

¹IN prepositio, a quo ²intra et ³inter, quod ponitur pro positivo et dicimus intra ⁴interior, ⁵intimus et ab in ⁶intimo -as neutrum. Item ab in ⁷intus, ⁸intrinsicus et ⁹intro adverbium, a^[7] quo ¹⁰introrsum. Item ab in ¹¹intro -as -vi, ¹²intestinalis -a -um et componitur intus ¹³abintus, ¹⁴deintus. Item ab in ¹⁵infra, ¹⁶inferior, ¹⁷infimus et ¹⁸infimo -as -vi et ¹⁹infimatis. Item ab in ²⁰inferus -a -um, a quo ²¹inferie -arum. Item ab in ²²infernus, a quo ²³infernalis -le.

I XVII

¹IS eius, a quo ²eo adverbium et ³idem^[8] et ⁴eodem adverbium et componitur ⁵isdem, is demum.

I XVIII

¹INDUO -is indutum activum, inde ²indumentum -i, ³induvie.

I XIX

¹ISTRIO -nis ioculator, quod componitur hic et hec ²timpanistria^[9] -e idest istrio, que canit cum timpanis.

I XX

¹IUVENIS -nior superlativo caret, inde ²iuvenilis -lior, -³liter et ⁴iuventus -tis et ⁵iuventa -e et ⁶iuvaneo -nes, quod non est in usu, a quo ⁷iuvenesco -cis, quod componitur ⁸reiuvenesco. Item a iuvene ⁹iuventus -¹⁰a.

I XXI

¹IMUS -a -um, quod componitur secundum quosdam ²eximius idest extra imos, inde ³eximietas.

I XXII

¹IUBILO -as neutrum, inde ²iubilum -li et ³iubileus -ei.

[7] a) in AB [8] et idem] et *om.* A et itidem C [9] timpanistria] timpanistra AB

I XXIII

¹INQUINO -as activum, a quo ²inquilinus -a -um, Salustius in primo libro 'inquilinus urbis Rome'^[10]. Dicitur etiam inquilinus in coquina morans et inquino componitur ³coinquino.

I XXIV

¹IGNIS, a quo ²igniculus -li e ³igneus -a -um, a quo ⁴igniolus -li et ⁵ignitus -a -um, quod componitur ⁶benignus idest bene ignitus. Item ab igne ⁷ignio -is -ivi. Item ignis componitur ⁸ignigena -e et ⁹ignivomus -a -um.

I XXV

¹INTEGER integra -grum -grior -rimus, inde ²integritas et ³integro -as, quod non est in usu, a quo ⁴integrasco -cis. Terentius 'hoc malum integrascit'^[11].

I XXVI

¹INDAGO -nis, a quo ²indago -as -vi activum.

I XXVII

¹IUNGO -is -xi -ctum activum, a quo ²iunctura -e et ³iuncticius^[12] -a -um et iungo componitur ⁴adiungo, ⁵subiungo, ⁶iniungo, ⁷coniungo, a quo ⁸coniunx -gis, testante Prisciano^[13]. Inde ⁹coniugium -gii et ¹⁰coniugalis.

I XXVIII

¹ICO icis ici^[14] ictum, a quo ²ictus -tus -tui ut asserit Priscianus^[15] et ab ictu ³ictuo -as neutrum.

I XXIX

¹INTERPRES -tis, a quo ²interpretor -ris, inde ³interpretator et ⁴interpretatio.

I XXX

¹INCHOO -as neutrum, a quo ²inchoativus -a -um.

[10] Sall. *Catil.* 31, 7, 25 inquilinus] inquilinus civis [11] Ter. *Andr.* 688, 36
[12] iuncticius] iunctius C [13] *quoad* coniunx a iungo *cfr.* Petr. Hel. *Sum. sup. Prisc.*
I 144, 16 coniunx dicitur a coniungendo, quod componitur ex 'con' et 'iungo' [14]
ici] *om.* AB [15] Prisc. *Inst.* X 17, 23-4, 509

I XXXI

¹**ITERUM** adverbium temporis vel coniunctio causalis, inde ²**itero** -as et componitur ³**reitero** et ⁴**iterato** adverbium.

I XXXII

¹**IUBEO** -es iussi -sum activum, a quo ²**iussio** -nis et ³**iussum** -si et ⁴**iussus** -sus -sui, quod componitur ⁵**iniussus** idest sine iussu.

I XXXIII

¹**INGUEN** -nis, a quo ²**inguinarius** -a -um.

I XXXIV

¹**ILIUM** -lii, a quo ²**iliosus** -a -um.

I XXXV

¹**INANIS** -ne, a quo ²**inaniter** adverbium et ³**inanio** inanis -nivi activum, quod componitur ⁴**exinanio**.

I XXXVI

¹**INFICIOR** -ris inficiatus sum idest nego -as, a quo ²**inficialis** -le.

I XXXVII

¹**INSTIGO** -as activum, a quo ²**instigabilis**^[16] et ³**instinctus** -tus -tui.

I XXXVIII

¹**IUVO** -as activum, a quo ²**iuvamen** -nis et componitur ³**adiuvo** -as, inde ⁴**adiutor**, a quo ⁵**adiutorium** et a supino adiutu, u in o, fit ⁶**adiuto** -as frequentativum.

[16] instigabilis] instagabilis B

K I

¹**KARUS** -ra -rum -rior -simus, a quo ²**karitas** -tatis et ³**karitativus** -a -um.

K II

¹**KARISMA** -tis.

K III

¹**KALOS** Grece, bonus Latine^[1], inde ²**kaledemon** idest bonus angelus.

K IV

¹**KACOS** Grece, malus Latine, inde ²**cacodemon** idest malus angelus.

K V

¹**KYRIE** Grece, pater Latine vel deus.

[1] latine] later AB Sum. Hein. II 344, 0.2 Kalos grece, bonus latine (*v. l.* later)